Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2309 | 4 PAGINI — 20 BANI | Sîmbătă 6 octombrie 1956

Citiți în pag. 2-a

LITERATURĂ — ARTĂ

Delegația R. P. R. condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a părăsit Coreea

PHENIAN 5 (de la corespondentul Agerpres).

La 5 octombrie, delegația R. P. R. condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim secretar al C. C. al P. M. R. și membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale, a părăsit Coreea pe calea aerului după o vizită de trei zile în această țară.

Delegația a fost salutată la plecare de premierul Kim Ir Sen și un mare număr de persoane oficiale și cetățeni.

Pe aeroport a fost aliniată o gardă de onoare cu muzică și drapel. Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Kim Ir Sen au trecut în revistă garda de onoare.

Luînd cuvîntul pe aeroport, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a mulțumit pentru călduroasa primire făcută membrilor delegației, și a urat poporului coreean succese în efortul lui de a realiza unificarea pașnică a țării și construirea socialismului. El a menționat că această vizită va contribui la întărirea prieteniei și unității între popoarele celor două țări. In cursul dimineții de 5 octombrie delegația R.P.R. a sosit la Pekin.

Tribuna EXPERIENȚEI ÎNAINTATE

Nu lua de-a gata; îmbunătățește!

Măreție, frumusețe, deosebit farmec. Armonios contopite, aceste noțiuni formează impresia pe care ți-o lasă atît drumul cît și prima vedere a uzinei „Vasile Tudose" din Colibași-Pitești.

Uzina, copil alintat al tinerei noastre industrii noi, promite, promite încă mai mult decît scrie în planuri.

Omul, deosebit de capabil dar încă prea puțin folosit aici în comparație cu posibilitățile lui, lasă să se întrevadă viitorul acestei uzine.

Cu comunistul Alexandru Chiru, strungar, faci cunoștință de cum ai pășit în curtea uzinei. E fotografiat în mijlocul panoului fruntașilor. Atît ca lucrător cît și în calitate de responsabil de brigadă, Alexandru Chiru este un om obișnuit. Deosebit însă, atît la el cît și la membrii brigăzii pe care o conduce, este **efortul pe care aceștia îl depun pentru a se ridica cît mai mult pe scara măiestriei profesionale.**

Alexandru Chiru este un strungar bun, lucru recunoscut în toată uzina, încă de cînd a venit aici, de la uzina „1 Mai"-Ploești. A reușit repede să se impună prin calitățile lui profesionale și prin calitatea produselor pe care le dă. Aceasta nu a împiedicat, ci dimpotrivă, a stimulat perseverența lui spre învățătură. Cărțile tehnice, sovietice și romînești, constituie baza studiului său, lucru pe care Alexandru Chiru îl face în mod permanent și organizat. **Imbinind în mod practic și creator metodele clasice sovietice Kolesov-Bîkov-Bortkevici, cu experiența personală și valoroasa experiență locală,** el a reușit să folosească în munca sa un cuțit de o nouă formă geometrică, avînd trei fațete de tăiere rapidă. Aceasta a redus timpul de lucru al flanșelor cu nut — important reper la care lucrează — de la 40 de minute la 1 minut și jumătate.

In aprigă luptă pentru minute, Alexandru Chiru a mai adoptat un suport transversal port-cuțit, care permite piesei să fie „mușcată" simultan de două cuțite.

Toate aceste „reforme" au fost precedate de o îmbunătățire a mașinii însăși și o minuțioasă organizare a locului de muncă. Strungul la care lucrează a suferit modificări care constau în înlocuirea unor piese cu altele mai rezistente. De asemenea a fost schimbat motorul cu altul, mai puternic. O parte din măsurătorile intermediare de control inter-operații au fost excluse prin montarea pe strung a unui liniar gradat, care face posibilă măsurarea cotelor transversale „din mers".

Am amintit doar o parte din condițiile datorită cărora **productivitatea a crescut considerabil, fapt care a permis lui Alexandru Chiru să-și îndeplinească sarcinile celui de al doilea cincinal încă de la 30 iulie.**

Această realizare este cu atît mai măreață cu cît nu este un fenomen izolat. Brigada pe care o conduce este formată numai din oameni calificați de el. Toma Costescu și Gheorghe Radu sînt cei mai tineri. Au terminat calificarea la locul de muncă abia la 1 august 1956. Totuși, avînd la bază o temeinică inițiere în tainele tăierii rapide și intensive, ei au realizări promițătoare. Justificarea din prima lună a încrederii acordate este edificatoare.

In momentul de față brigada condusă de Chiru are o preocupare deosebită. Aplicarea inițiativei tinerilor de la „Progresul"-Brăila de a realiza economii egale cu prețul de cost al unor importante produse finite poate da un nou avînt muncii lor. Se poate face ceva sau nu?

Intreprinzători și operativi, sub influența lui Chiru, membrii brigăzii au hotărît: analizînd posibilitățile, pe baza experienței de pînă acum, se pot consuma doar 140-150 cuțite cu plăcuțe de metal dur pe lună, în loc de 300—320 cît sînt alocate pentru reperele pe care le produc.

Brigada lui Nicolae Ionescu, de la atelierul de verificare, a apreciat la rîndul ei că poate economisi 350 de ore manoperă pe lună numai la remanierea diferitelor calibre, la care se vor mai adăuga și economiile realizate prin folosirea la maximum a pietrelor abrazive.

Și brigada de la tratament termic condusă de Emil Conț poate face economii la diferite săruri, plumb și uleiuri.

Marea surpriză a luptei pentru economii o rezervă însă sectorul 222. Tovarășul inginer Constantin Burlacu, șeful sectorului, și Gheorghe Mihăilescu, maistru de control, au organizat remanierea compresoarelor de aer, a pompelor de ulei și benzină și a altor produse care nu corespund întocmai caietului de sarcini. S-a reușit astfel ca numai în luna septembrie economiile să fie de peste 30.000 lei. Vasile Roșoagă și Ion Gubaru se pregătesc acum, folosind din plin sprijinul tovarășului inginer Burlacu, să-și organizeze temeinic munca pe drumul unui regim sever de economii, pe drumul scăderii necontenite a prețului de cost.

In această situație, tineretul din uzina „Vasile Tudose"-Colibași, avînd în frunte cele mai bune colective de muncă, și avînd sprijinul organizației de partid și al conducerii uzinei, are toate condițiile să întărească și să obțină și pe viitor importante succese pe linia reducerii prețului de cost al produselor.

ED. MARCOVICI

Aniversarea la Academia R.P.R. a marelui pictor Rembrandt

Academia Republicii Populare Romîne a ținut vineri după-amiază o ședință comemorativă cu prilejul împlinirii a 350 de ani de la nașterea marelui pictor olandez Rembrandt.

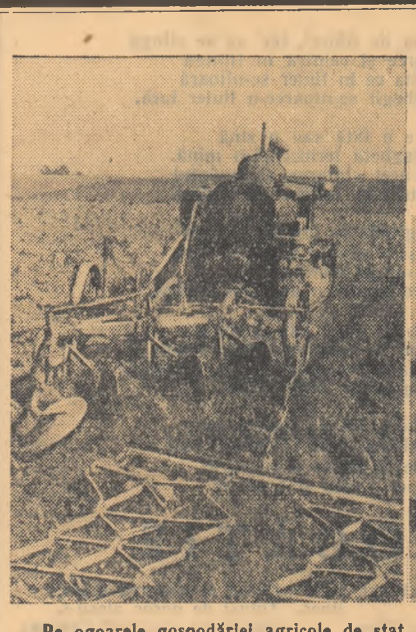
La ședință au participat acad. prof. dr. C. I. Parhon, președinte de onoare al Academiei R.P.R., numeroși academicieni, membri corespondenți ai Academiei R.P.R., artiști plastici, critici de artă și alți oameni ai artei și culturii.

Ședința a fost prezidată de acad. Mihail Jora.

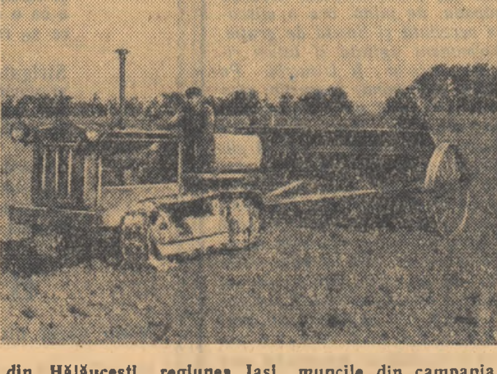
Despre viața și opera lui Rembrandt a vorbit acad. Gh. Oprescu, directorul Institutului de istoria artei al Academiei R.P.R.

Subliniind caracteristicile principale ale creației lui Rembrandt, vorbitorul a arătat că opera marelui pictor olandez dovedește o mare putere de pătrundere în sufletul semenilor săi. Imensa forță de analiză a lui Rembrandt este consecința interesului său profund pentru om, a dragostei nețărmurite pentru cei care suferă, pentru toate formele de viață, pentru orice sentiment vibrant, este simțul solidarității umane. Rembrandt privește în jurul lui fără prejudecăți, fără ură, dar cu adîncă pasiune.

Acad. Gh. Oprescu a analizat o seamă din operele lui Rembrandt evidențiind apoi contribuția deosebită adusă de marele pictor olandez la patrimoniul culturii **universale.**

MUNCILE AGRICOLE DE TOAMNĂ HOTĂRĂSC SOARTA RECOLTEI

Pe ogoarele gospodăriei agricole de stat din Hălăucești, regiunea Iași, muncile din campania agricolă de toamnă sînt în toi. Tractoristul fruntaș Nicolae Ignea execută acum, așa cum se poate vedea din prima fotografie, arături pentru însămînțări pe o tarla dezmiriștită după recoltare.

Folosind întreaga capacitate de lucru a tractorului, el își depășește zilnic norma cu peste 40 la sută, făcînd totodată și arături de bună calitate. Mai prejos nu se lasă nici Alexandru Vortic, din cea de-a doua fotografie, care a reușit pînă în prezent să însămînțeze cu agregatul său 40 hectare cu grîu.

Foto N. SCARLET

Înfruntind greul

ORADEA (de la trimisul nostru).

Ani de-a rîndul S.M.T. Episcopia Bihorului a fost stațiunea codașă a regiunii Oradea. De traiul tractoriștilor, vechii conduceri nici că-i păsa. Iar în ceea ce privește calificarea, se găseau în stațiune, după vorba tovarășului Costea, tractoriști care „nu știau nici să țină o cheie în mînă". Tractoarele se stricau pe teren din te miri ce.

Prima dispoziție a noului director a fost tăierea a 14 porci de la gospodăria anexă a stațiunii pentru asigurarea hranei muncitorilor. Au fost organizate apoi cursuri de calificare care au continuat și în timpul campaniilor, pe mașini sau în orele de răgaz. In primăvara acestui an, S.M.T. Episcopia Bihorului a isprăvit campania cu 10 zile înainte de termenul fixat. Vechea codașă a regiunii ajunsese fruntașă.

In campania de vară, S.M.T. Episcopia Bihorului și-a păstrat titlul de stațiune fruntașă a regiunii. Pereții biroului directorului, odinioară goi, sînt astăzi împodobiți cu două steaguri roșii. Incep să se adune trofeele. Tractoriștii de la Episcopia Bihorului au început să contribuie la înființarea unor întovărășiri. Sfatul popular raional Oradea a cerut S.M.T.-ului să trimită la Biharea cîțiva tractoriști, care să lucreze pe pămînturile țăranilor muncitori individuali în această comună. Au fost trimiși cinci tractoriști. Sătenii din Biharea n-au vrut să-și lucreze ogoarele cu tractorul. Atunci s-a bătut toba în sat: cine vrea să vadă tractoarele lucrînd, să poftească pe lotul zootehnic al sfatului popular. Au venit mulți. Rezultatul: a doua zi a fost bătaie pentru tractoare, iar în scurtă vreme întovărășirea din Biharea a primit 50 de noi membri. La înființarea întovărășirilor din Parhida și Chiughiu un rol însemnat l-au jucat trimișii S.M.T.-ului, agronomii de sector și pontatorii.

La începutul toamnei tovarășul Constantin Costea și-a gătit frumos flăcăii care au plecat pe ogoare cu mașinile bine puse la punct, cu cearceafuri curate și cu toate cele trebuincioase. Peste tot, în cele 14 gospodării colective și 19 întovărășiri au fost pregătite din timp dormitoarele și bucătăriile. Colectiviștii din Borș au construit chiar un dormitor special pentru tractoriști. S.M.T. Episcopia Bihorului are o rază de acțiune întinsă: pînă la Sălard sînt 35 km. iar pînă la Cheresig 26 km. In campania de toamnă, stațiunea are de acoperit 9000 de hantri. Părea că totul va merge bine. Nimeni nu s-a gîndit însă că nu va fi ploaie și că pămîntul va fi tare ca piatra. Adam Ioan, șeful de atelier, nu mai știe unde-i e capul — atîtea pene are de reparat pe teren. De asta se necăjește tovarășul Costea. Dacă acum stațiunea nu va ieși iarăși printre primele, oamenii vor spune: „Ei, a fost un foc de paie care a ținut doar două campanii. Episcopia Bihorului a rămas ceea ce a fost".

In timpul acestor frămîntări o veste fu adusă directorului. Brigada a treia a îndeplinit planul în proporție de 25 la sută. „Dragii de ei, ce s-or mai fi necăjit să atingă această cifră". O altă veste vine prin telefon: „brigada a patra a lui Ion Lutaș are 27 la sută din plan". „Bravo Ioane, dă-i drumul!". Un agronom de sector comunică: la Sîntion și Paleu au început însămînțările. Tractoristul Ilie Pop — se află între timp — a terminat jumătate din planul campaniei. La radio se transmite timpul probabil: se prevăd precipitațiuni atmosferice.

Zîmbește tovarășul Costea. Cine spunea că este necăjit? Cu astfel de oameni poți înfrînge dificultățile. In ciuda condițiilor grele, muncile de toamnă merg înainte.

ȘTEFAN HALMOȘ

De la școala politehnică la Institutul politehnic

Coborînd în Timișoara și urmînd șuvoiul de oameni, pe strada liniștită, spre centrul orașului, cunoști treptat atmosfera unei așezări întrucîtva aparte. Admiri mulțimea locurilor verzi, casele masive de piatră, așezămintele culturale și școlile...

Era într-o luni. La Institutul politehnic tocmai avea loc începerea cursurilor.

— Deschidem pentru a 37-a oară anul universitar al institutului nostru...

Aceste cuvinte le-a rostit solemn rectorul Alexandru Rogojan. 37 de ani de existență a unei școli superioare! De la rector am aflat istoria acestei cifre care se impune.

— Era prin anul 1920. După multe insistențe matematicianul Traian Lalescu își văzuse împlinit visul. O școală politehnică în capitala Banatului.

Și profesorul Rogojan povestește cum ani și ani de-a rîndul umblase Lalescu pe la stăpînirile vremii. Pretutindeni i se spunea că nu sînt fonduri. Dar de fapt fonduri erau. Erau, pentru acapararea de către liberalii de la guvern a industriei din teritoriile alipite, pentru pregătirea unităților necesare Antantei, pentru înăbușirea grevei generale.

Cu greu în toamna anului 1920 într-o umilă clasă de liceu (școala nu avea clădiri proprii), Lalescu a putut rosti cu glas tremurător de emoție: „Deschidem întiia oară anul școlar, într-un institut superior în capitala Banatului..."

— După aceea, își încheie profesorul Rogojan scurta sa istorisire politehnica a funcționat cu mari greutăți. Cu laboratoarele slab dotate, în clădiri proaste, mai mult prin străduințele lui Lalescu și ale colaboratorilor săi. Totuși, — adăugă el — o seamă de ingineri formați în școala lui Lalescu au devenit în cursul anilor foarte cunoscuți.

PASIUNEA PROFESORULUI

O încăpere mică de 4-5 metri pătrați. Pe lîngă pereți fel de fel de motorașe, bobine de inducție, transformatori, acumulatori, aparate de măsurat intensitățile de curent electric. În mijlocul acestui conglomerat de fire, de piese metalice, de tuburi cu mercur, un om înalt, cu părul încărunțit și fața prelungă, ședea pe un scăunel și privea atent niște cadrane. Din cînd în cînd răsucea cîte un robinet de sticlă și atunci prin fața ochilor săi urcau două colonițe argintii de mercur. Profesorul Rogojan, rectorul, dădea din cap mulțumit și manevra un întrerupător care aducea mai mult vuiet sau șuierături în necunoscuta instalație. M-am așezat și eu, cercetînd curios complicatul redresor cu mercur — așa se cheamă instalația. Și din spusele profesorului Rogojan am înțeles că aici, într-o cuvă de forma unui cilindru de motor cu explozie, curentul alternativ se transformă în curent continuu. Un șuvoi de electroni și ioni formați în masa vaporilor de mercur din interior, transportă curentul numai într-un sens, dîndu-i forma continuă mult întrebuințată la acționarea tramvaielor, trenurilor electrice, a laminoarelor...

Nu-i nou acest procedeu de transformare a curentului. Profesorul Rogojan a făcut totuși un lucru nou și însemnat. După concepția sa, a construit prima oară în țara noastră un redresor cu mercur. Iar atunci cînd s-a apucat de treabă profesorii cu o înaltă capacitate au fost sceptici. Redresorul cerea mare precizie în execuție. El se construia în atelierele facultății, deci nu într-o uzină perfecționată. Capacitatea tehnică a profesorului Alexandru Rogojan amplificată cu perfecta stăpînire a meseriei de către bătrînul mecanic Iosif Stemper, au învins toate greutățile: redresorul funcționează, suportă acum ultimele încercări...

Speranța cercetătorilor de la Timișoara, a lui Alex. Rogojan, Lener Crișan, Eugen Pop și alții care l-au lucrat este că redresoare cu mercur, după tipul celui creat de ei, se vor fabrica pe viitor în țară. Dar aceasta e o altă problemă. Important pentru școală e însă că valoarea instalației va servi de acum înainte ca material didactic în studiile de laborator. Specialiștii romîni în materie de redresoare cu mercur se vor for-

TUDOR MANDA

(Continuare în pag. 3-a)

HOTĂRÎREA

Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne privind atribuirea burselor de stat și indemnizațiilor de merit studenților

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne, pe baza *„Hotărîrii Biroului Politic al C.C. al P.M.R. privitoare la unele măsuri de îmbunătățire a muncii politice educative în rîndurile studenților" examinînd măsurile practice necesare în vederea sporirii alocației de hrană și ameliorării modului de acordare a burselor, hotărăște:*

1. Bursa de stat se poate acorda studenților merituoși, cu dragoste pentru învățătură, disciplinați și cu frecvență regulată.

2. Criteriile care stau la baza acordării burselor de stat sînt:

— Situația la învățătură și purtare;

— situația materială a părinților sau a susținătorilor legali.

3. Bursa de stat pentru studenți este de 315 lei lunar și constă din:

— alocația de hrană de 210 lei (7 lei pe zi);

— regia căminului de 50 lei;

— regia cantinei de 25 lei;

— cheltuieli culturale 30 lei.

Bursa se acordă in numerar sau în natură în condițiile ce vor fi stabilite prin regulamentul de acordare a burselor.

4. Bursa de stat se acordă studenților, indiferent de localitatea unde domiciliază părinții sau susținătorii legali ai acestora dacă au obținut fără corijență calificativul „bine" sau „foarte bine" la majoritatea obiectelor de studiu cerute la examen, la colocviile și proiectele de an la care se dau calificative și ai căror părinți sau susținători legali au un venit net lunar pînă la 800 lei provenit din salarii, pensii sau pînă la venitul impozabil, anual de 2.200 lei, dacă provine din agricultură sau din alte activități la care venitul se calculează anual.

5. La acordarea burselor studenților, limita veniturilor părinților sau susținătorilor legali va fi majorată în funcție de numărul copiilor care sînt în întreținerea lor, cu cîte 50 lei pentru fiecare copil începînd cu al doilea, cînd părinții au venituri lunare.

Dacă părinții sau susținătorii legali au venituri anuale, limita de venituri se mărește cu 200 lei anual pentru al doilea copil și cu cîte 150 lei anual pentru fiecare copil în plus, începînd cu al treilea.

6. Studenții muncitori scoși din producție pentru studii, conform legilor în vigoare, primesc burse de stat 12 luni pe an dacă promovează semestrul anterior.

7. Studenții orfani de ambii părinți și fără susținători legali și cei proveniți din casele de copii primesc bursă de stat dacă promovează toate examenele, colocviile și proiectele prevăzute în planurile de învățămînt și dacă n-au venituri personale care să depășească plafoanele prevăzute în art. 4.

8. Studenții bolnavi t.b.c. au dreptul la bursă indiferent de situația la învățătură, cu condiția să nu depășească plafonul de venituri stabilit.

9. Pentru studenții din anul I, la acordarea burselor situația școlară se socotește după media de la concursul de admitere, care trebuie să fie minimum 3,50.

10. Studenții care au obținut la toate materiile calificative „foarte bine și „bine" pot primi pe perioada anului școlar (cursuri, examene și practică) o indemnizație lunară pentru merite la învățătura în valoare de 50 lei.

11. Studenții din ultimul an de studii primesc burse și indemnizația de merit, în continuare, timp de o lună după examenul de stat (diplomă) dacă au promovat în prima sesiune.

12. Atribuirea burselor de stat studenților se face semestrial de conducerile instituțiilor de învățămînt respective în condițiile stabilite prin regulamente și instrucțiuni și cu participarea consultativă a reprezentanților asociațiilor studențești.

13. Pe timpul practicii de vară studenții vor primi spre folosință echipamentul de protecție din partea întreprinderilor la care sînt repartizați.

Studenții institutelor de mine vor primi echipamentul prevăzut de dispozițiile legale în vigoare.

14. Studenții bursieri pot locui în cămine în limita locurilor disponibile și lua masa la cantinele studențești, achitînd regia căminului și cantinei prevăzută la art. 3.

Studenții nebursieri pot să locuiască de asemenea în camine în limita locurilor disponibile și să ia masa la cantine studențești în condițiile ce se vor stabili prin regulamentul de acordare a burselor.

15. Intreprinderile și organizațiile economice pot acorda subvenții lunare studenților pe durata studiilor, în condițiile ce se vor stabili prin convenții încheiate între întreprinderi și studenții respectivi.

In caz cînd pentru obținerea acestor subvenții sînt mai mulți solicitanți, acordarea subvențiilor se va face pe bază de concurs, organizat de instituția de învățămînt superior respectivă de acord cu întreprinderile.

Subvențiile acordate în condițiile de mai sus nu se cumulează cu bursele de stat.

16. Studenții bolnavi în perioada anului școlar, (cursuri, examene și practică) dacă urmează tratamentul medical ambulatoriu continuă să primească bursa și indemnizația de merit în întregime pe timpul concediului medical, precum și tratament gratuit. Pe perioada internării în spital și a concediului medical, studenții continuă de asemenea să primească bursa întreagă și indemnizația de merit.

Studenții muncitori, care se găsesc în situația de mai sus, recrutați din producție în baza dispozițiilor legale, primesc pe lîngă bursa de stat și indemnizațiile cuvenite prin dispozițiile legale în vigoare.

17. Studenții orfani de ambii părinți și fără susținători legali primesc în luna septembrie a fiecărui an școlar suma de 200 lei anual pentru procurarea de manuale și rechizite.

Fac excepție studenții proveniți din casele de copii, care-și primesc aceste drepturi de la unitățile din care provin.

18. Pe timpul vacanțelor studenții nu primesc bursă și indemnizația de merit, cu excepția acelora care sînt orfani de ambii părinți și fără susținători legali, a celor din mediul t.b.c. sau bolnavi t.b.c.

Studenții bursieri, proveniți din casele de copii, primesc bursa de stat și pe timpul vacanțelor.

19. Studenții bursieri primesc costul integral al transportului de la unitatea de învățămînt la domiciliul părinților sau susținătorilor legali dus-întors, cu tren de persoane cl. a II-a sau cu autobusele „autotransport" în vacanțele școlare.

20. In caz de abatere de la disciplină sau de absențe, bursa poate fi suspendată sau retrasă.

21. Ministerul Invățămîntului împreună cu Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Finanțelor vor propune anual numărul de burse și indemnizații de merit, precum și creditele necesare.

22. In anul 1957, creditele bugetare necesare pentru burse, cămine și cantine studențești vor fi majorate față de creditele bugetare acordate în anul 1956 pentru burse.

23. Ministerul Invățămîntului va elabora în 30 zile de la apariția prezentei hotărîri regulamentul pentru acordarea burselor de stat, care va fi avizat de Ministerul Finanțelor.

24. Ministerul Invățămîntului este obligat să amenajeze de îndată căminele studențești și să sprijine aprovizionarea de iarnă a cantinelor.

25. Prevederile prezentei hotărîri se aplică începînd cu data de 1 septembrie 1956.

26. Pentru aplicarea dispozițiilor acestei hotărîri pe perioada 1 septembrie—31 decembrie 1956, Ministerul Invățămîntului va prezenta Ministerului Finanțelor în termen de 15 zile de la apariția prezentei hotărîri calculul sumelor necesare pe ministere și pe cadrul general și comun al clasificației bugetare.

Ministerul Finanțelor este autorizat a suplimenta planurile de cheltuieli ale ministerelor pe anul 1956, din fondul de rezervă la dispoziția Consiliului de Miniștri, cu sumele corespunzătoare.

27. Prevederile Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 1866/54 privitoare la bursele studenților se abrogă.

Președintele Consiliului de Miniștri

Chivu Stoica

Recepția de la Ambasada R. Cehoslovace

La 5 octombrie, cu ocazia Zilei Armatei Republicii Cehoslovace, colonelul Miloslav Hoppe, atașatul militar al R. Cehoslovace la București a oferit o recepție în localul ambasadei.

Au luat parte tovarășii: general colonel Leontin Sălăjan, general colonel Iacob Teclu, Aurel Mălnășan, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe, general locotenent Titus Lupescu, general locotenent Corneliu Mănescu, general locotenent Nicolae Muică, general locotenent Constantin Verdeș, generali și ofițeri ai Forțelor Armate ale R.P.R. Pavel Babuci, director în Ministerul Afacerilor Externe, reprezentanți ai presei.

Din partea cehoslovacă au participat dr. Ivan Rohal Ilkiv, ambasadorul R. Cehoslovace la București și membri ai ambasadei.

Au luat parte șefii unor misiuni diplomatice acreditați la București, atașați militari și alți membri ai corpului diplomatic.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească.

(Agerpres)

Orașul Victoria: 8 km.

Imagini de la brigada noastră volantă

O săgeată galbenă apărută înaintea noastră ne-a invitat la un drum de 8 km. pînă la orașul Victoria. Săgeata a apărut de curînd, indicînd dintr-o dată un oraș. (Noi sîntem obișnuiți să urmărim cu secolele evoluția unei așezări omenești). Așa că, spulberîndu-se îndoielile care ne-au urmărit pe parcursul celor 8 km., uimirea cu care luăm cunoștință cu un oraș în toată puterea cuvîntului, este cu atît mai copleșitoare.

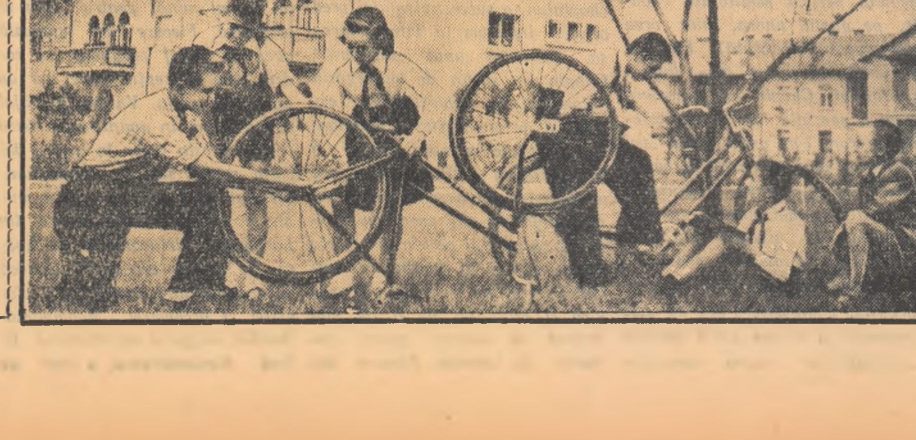
Cîți ani or fi de cînd am citit în gazete prima știre despre piatra de temelie a acestei noi localități? 4? 5? Și iată acum orașul gata clădit, cu toate instituțiile utile, cu parcurile și solarele nelipsite așezărilor citadine, cu piață, cu sală de spectacole, cu creșă și, mai cu seamă, cu orășeni mulți și inimoși.

Clădirile lui se înșiruie de-a lungul unor străzi curate și drepte, împodobite cu pomi. Ele au primit în ultima vreme botezul orășenesc. De la căile și drumurile numerotate ale șantierului, au ajuns acum a fi: strada „Nicolae Bălcescu", „Filimon Sîrbu", „Ștefan Gheorghiu", B-dul „1 Mai", „Lenin", Aleea „Dr. V. Babeș" etc. Străzi cu desăvîrșire noi, la a căror frumusețe și eleganță ar putea privi cu invidie multe străzi din orașe cu sute de ani vechime.

Astăzi chiar noi am fost martorii unor noi pași în evoluția orașului. Apar mereu mai multe vehicule. Acum cînd a început școala, unul dintre ele, de atîta umblat, a și suferit prima pană (fotografia nr. 1).

Fotografia Nr. 2. Miliția a surprins primul contravenient al regulilor circulației. Faptul însă a stîrnit discuții că doar numai acum o oră șoferul trecuse cu mașina pe aici și nu era nici un semn de reglementare a circulației.

— Nu mai merge așa! Orașul crește pe negîndite și noi trebuie să fim în pas cu el — conchide autoritar milițianul.

LITERATURĂ-ARTĂ

Întrecerea ARTIȘTILOR PĂPUȘARI

Un spectacol captivant

După cîteva spectacole de un nivel artistic nu tocmai ridicat, prezentarea în cadrul Săptămînii teatrelor de păpuși din regiuni a piesei „Aventurile lui Tom și Huck" de către teatrul din Craiova, a constituit o plăcută surpriză. Cele două romane ale lui Mark Twain au fost dramatizate de Xenia și A. Boeșteanu, care s-au străduit, izbutind în bună măsură, să cuprindă în cadrul restrîns al scenei și în limitele timpului scenic bogăția de tipuri a cărților, nenumăratele lor întîmplări. E demnă de remarcat îndemînarea și siguranța cu care cei doi autori au schimbat cronologia faptelor, sau au știut să nu îngreuneze desfășurarea dinamică a piesei, renunțînd la o serie de personaje (cu excepția unui personaj de neînlocuit cum e Sid, copilul model, atît de necesar pentru a reliefa caracterul viu, plăcut, cu adevărat copilăresc, al lui Tom Sawyer)

Slăbiciunea cea mai însemnată a dramatizării este legată însă de dialog, care nesocotește grija deosebită a marelui scriitor față de limba vorbită în cărțile sale și despre care el singur spune: „în această carte sînt folosite unele dialecte, ca..." (urmează o înșiruire a dialectelor întrebuințate) pentru ca apoi să precizeze: „nuanțarea nu s-a făcut la întîmplare, sau pe ghicite, ci cu multă luare-aminte și călăuzit și ajutat temeinic de familiarizarea personală cu aceste multiple forme ale vorbirii".

Din păcate, în piesa sus amintită, personajele nu se diferențiază și prin replică, lucru de care tocmai se ferea Mark Twain, cînd glumea, spunînd: „să nu presupună (cititorii) că personajele cărții încearcă să vorbească la fel, dar nu izbutesc".

Desigur că un merit însemnat în reușita spectacolului l-a avut regia, semnată de Horia Davidescu. Avînd o concepție clară despre felul în care trebuie pusă în scenă o piesă de aventuri, el a imprimat, în special în primul act, un ritm captivant. Dînd dovadă de pricepere, regia a contribuit la buna mînuire a păpușilor, la expresiva interpretare vocală a personajelor, găsind soluții tehnice și artistice interesante (e destul să amintim scena furtunii, călătoria pe plută, tăierea mărului sau deschiderea și închiderea spectacolului: la început, o mînă neagră, reală, încătușată și alte două mîini albe, tinzînd s-o elibereze; la sfîrșit, cele trei mîini strînse frățește, în vreme ce lanțurile zac — piesă de muzeu — pe marginea scenei). De remarcat bunul gust în luminarea scenei, respectarea cu strictețe a epocii și muzica bine aleasă din creația lui Gershwin (care deși modernă, e de inspirație folclorică).

Păpușile, construite cu dorința de a avea o mare bogăție în mișcări (unele sînt mînuite de trei păpușari), n-au fost destul de mobile din pricina unui prost sistem de articulații (constructor: Simelia Lerner). De altfel fețele păpușilor, fără destulă strălucire, n-au „trăit" (poate din lipsa unor ochi sclipitori). Ele au avut o expresie imobilă deși fiecare profil în parte și fața puteau să aibă o expresie proprie, folosită în scenă după nevoie. În schimb, un cuvînt de laudă pentru costumele de epocă, bine realizate.

Referindu-ne tot la plastica spectacolului, trebuie să spunem că decorurile s-au dovedit superioare atît prin construcția lor sugestivă cît și prin punerea culorilor (Eustațiu Gregorian), culegînd numeroase aplauze la scenă deschisă (cimitirul, insula Jackson)

Dintre mînuitori s-au remarcat Ligia Tilici Gheorghiu și V. Vrabie (miss Watson, ultimul și pentru Jim), Costel Ionescu și Didina Davidescu (excrocul tînăr). Prin interpretare vocală s-a distins D. Davidescu (Tom), cu o voce plină de nuanțări copilărești, V. Vrabie (Jim), cu un accent care dădea farmec personajului său și Ion Urziceanu (James).

Reușitul spectacol al teatrului de păpuși din Craiova poate fi socotit un demn omagiu adus marelui scriitor Mark Twain, cu prilejul împlinirii în anul acesta, a 80 de ani de la scrierea romanului său „Aventurile lui Tom Sawyer".

MIHAIL STOIAN

Transpunerea scenică a unui vechi basm oriental

În Săptămîna Teatrului de păpuși din regiuni, colectivul artistic al secției romîne a Teatrului de păpuși din Cluj a prezentat spectacolul cu piesa „Fiii pescarului" de Ella Conovici și Jeni Dumitriu, dramatizare a unui vechi basm oriental.
În fotografie: o scenă din acest spectacol.

O diferență care nu spune încă nimic

„Albă ca zăpada" pe scenele teatrelor de păpuși din Botoșani și Brăila prezintă cîteva aspecte caracteristice mișcării teatrale păpușărești din țara noastră. Desigur, viața artistică este o pulsație vie, mereu nouă și surprinzătoare, și, în sensul acesta, generalizările sînt riscante. Cu toate acestea, ni se pare că montările aceluiași spectacol la cele două teatre indică realizări și limite valabile pentru destule din scenele de păpuși din regiuni.

Una din problemele esențiale ale acestor teatre este aceea a instrumentului specific, a păpușii propriu zise. În general, și îndeosebi la teatrul din Botoșani, se vede tendința de a rămîne la păpușa concepută ca o copie a figurii umane, tendință care, vizînd o reprezentare realistă, cade — de fapt — într-un naturalism inexpresiv: în măsura în care păpușa reproduce, armonios, trăsăturile feței omenești, ea devine mască, în sensul rău al acestui cuvînt; ea ascunde caracteristicul. Orice tendință spre tipizare se bazează pe procedeul artistic al exagerării unor trăsături caracteristice. Pe scena teatrului din Botoșani, păpușile sînt frumoase, *în sensul convențional al cuvîntului; artistic vorbind, ele sînt însă inexpresive. Teatrul de păpuși din Brăila prezintă aceeași deficiență, deși — ni se pare — într-o măsură mai mică. Cît de vitregă pentru realizarea artistică este o asemenea viziune o dovedesc scenele cu piticii care nu pot fi nici o clipă identificați (lipsesc, de altfel, atît individualizarea prin costum, cît și prin voce). Păpușa trebuie să depășească condiția de copie a figurii umane. Viața ei stă în elementul caracteristic unic, fie grotesc, fie stilizat. Suprapunerea acestui element peste textul dramatic constituie tocmai instrumentul eficace al finalității educative a păpușii: frumusețea rece, colțuroasă și albă (în viziunea noastră!) a Împărătesei ar plasticiza în fața ochilor noștri sufletul acestei mame vitrege.*

O altă problemă, care se impune de la prima ridicare de cortină, este aceea a mișcării păpușii în scenă. În spectacolul de la Botoșani, păpușile „zboară", în loc să umble, sau fac mișcări neconcludente (scenele cu cei 7 pitici). Mai trebuie să spunem că, pe lîngă mască, păpușa este expresivă numai în măsura în care cuvîntul este acoperit, este subliniat prin gest? Mînuirea păpușilor, chestiune de tehnică, are o funcție întru totul artistică în aceste spectacole. Lipsa de sincronizare cu replica, rigiditatea sau mobilitatea excesivă sînt carențe care surpă momentele artistice. Personajele își capătă profil și prin gestică. La teatrul din Botoșani însă, Albă ca zăpada, de pildă, are o mișcare sacadată și lipsită de grație, permanent agitată și totuși rigidă, parc-ar fi Uitucilă. Pe scena brăileană, lucrurile stau mai bine, deși nu ating nivelul pe care l-am dori. Mînuitorii teatrului din Brăila asigură păpușilor o evoluție firească, dar nu lipsită de alte deficiențe. Dacă la păpușarii din Botoșani, scenele cu cei 7 pitici — care puteau constitui momente savuroase — au fost aproape ratate, la cei din Brăila ele au avut o anume acuratețe, mișcarea însă n-a subliniat suficient replica, așa încît rareori a putut fi identificat personajul care vorbește. La Botoșani, regia artistică (Ion Iacob) a greșit de altfel, și în tabloul întîi, cînd a prezentat de două ori darurile solilor.

Ni se pare însă că deosebit de gravă este problema vocilor. În general, interpreții vocali nu au subliniat sensul replicei, nici măcar la modul uzual, așa cum facem fiecare cînd vorbim. Și de data aceasta, ni s-a părut că cei din Brăila prezintă o ușoară superioritate (Carmen Brînzaș, Dida Rahtopol și alții). Pe scena din Botoșani, de pildă, Împărăteasa (Viorica Veber) pronunță greșit jungher, *punînd în dificultate pe ascultători.*

Tedința involuntară spre naturalism, consecința confuziei între a reproduce *și* a reflecta *realitatea prin imagini, se vede și în scenografie. În loc să se îndrepte spre un decor stilizat de sugestie — singurul indicat să dea adîncime artistică, în deosebi unei lumi de basm — scenografii au copiat realitatea, oferind tablouri de carte poștală ilustrată. Scopul dezvoltării gustului artistic nu este atins, în felul acesta, căci plastica implică, dincolo de culoare, linia și volumul.*

Iată cîteva din observațiile pe care le-a stîrnit vizionarea spectacolelor de păpuși cu „Albă ca zăpada" la teatrele din Botoșani și Brăila. Dacă la cel din urmă se manifestă mai multă grijă pentru mișcare și interpretare vocală, nu e mai puțin adevărat că această măruntă superioritate încă nu rezolvă nimic. Problema unei mai valoroase încadrări tehnice și artistice a teatrelor de păpuși din regiuni trebuie pusă pe ordinea de zi.

ȘTEFAN POPA

Al. Andrițoiu

ECOUL

Iubita cînd mi-o strig prin codrii mari,
strigarea, încîlcită prin stejari,
lovită de al vîrfurilor flanc
se reîntoarce ca un bumerang.

Cîntarea de tilingi, făr' să se stingă
se-ntoarce și reintră în tilingă
iar doina ce în fluier se-nfioară
din pribegii se-ntoarce-n fluier iară.

Ecoul e o fată sau o zînă
cu o baghetă fermecată-n mînă.
Atinge-ncet cîntarea și cuvîntul
să le trimită îndărăt cu vîntul.

E ca oglinda ce lumină strînge
și iarăși o trimite și-o răsfrînge,
e ca o minge aruncată jos
ce se re-ntoarce-n aer mai frumos.

Strigat am după fete și mioare
și vorba mi s-a-ntors răsunătoare,
dar iată-ncerc, de-un timp, cutezător
să strig ferice către viitor.

Iar viitorul ca un meșter faur
îmi schimbă toate vorbele în aur
și mi le dă ca pe o mărturie
a ceea ce visăm și o să fie.

BOGĂȚIE

N-am văzut nici azi, că-s liber,
leneșele piei de biber
de samar, de zibeline
piei catifelate, line.
Am văzut la moți, la noi,
numai pieile de oi,
numai piei de căprioare
mîndre și întristătoare.

Aur este-n munții mei,
mama n-a purtat cercei
nici eu n-am purtat de fel
vreo găteală sau inel.

Nici covor persienesc
n-a fost dat să-mi tîrguiesc,
porțelanul cel de China
nu mi-a clinchetit lumina,
nici n-am dus vreodată dor
după domnul Koh-y-Noor.

Tot mă mir și iar mă mir
ce-o fi blana de Cașmir.
Că de cea de Astrahan
am văzut la un oltean.

Oare-ți dă fior etern,
dulce, vinul de Falern?
Cum miroase? Precum Praga
vinul gaieș de Malaga?
N-am palat marmorean
Paros și Cararra n-am,
Totuși de noroc alesu-s,
mai bogat sînt decît Cressus.

Tu te urcă pe Ceahlău
și-ai să vezi avutul meu,
Pot să mă fălesc cu el.
Am țiței și am oțel
am uraniu, am cărbuni
pot să fac și eu minuni.
Penteleul uriaș
îmi dă cel mai strașnic caș.
Oile de la Sibil
îmi dau blănuri brumării.
Bărăganu-mi pune-n saci
pentru pîine și colaci.
Mi-l Bicazul carpatin
magazie de lumini.
Pe Tîrnave și-n Cotnar
am izvoare mari de har.
E destul și e s-ajungă
vinul de viață lungă.

Și mai sînt bogat în flori,
stele și privighetori
și în rouă și-n de toate.
Cine să mă-ntreacă poate?
Și mai am și-acest condei
care scapără scîntei.
Pot să fiu și lăudat.
Cressus n-a fost mai bogat!

Pe scurt

„Oameni fără glorie"

În numărul 8 al „Vieții Romînești" sînt publicate cîteva fragmente care anunță o carte de proză remarcabilă. E vorba de romanul „Eroica" al lui Laurențiu Fulga. Ceea ce surprinde la autorul „Ultimului mesaj" și al lui „Ion Vodă cel cumplit", piese dramatice bine primite la timpul lor, este deplina stăpînire a mijloacelor prozei și mai ales analiza. Aproape toate fragmentele publicate îți lasă impresia unor mici monografii, în care sufletul oamenilor este disecat cu minuțiozitate, cu o autentică forță de pătrundere. Lucrul e firesc atunci cînd ne gîndim că acțiunea se desfășoară redusă la maximum în timp: pe parcursul cîtorva zile se ruinează o armată de optzeci de mii de romîni încercuiți la cotul Donului de trupele sovietice. E o catastrofă a istoriei, o zguduire vulcanică ce distruge credințe și clădește altele noi în fiecare suflet aprins de lava incandescentă. Pe fundalul alb al zăpezilor biciuite de viscol este proiectat un decor infernal: oamenii sfîșiați de foame, la hotarul dintre viață și moarte așteaptă sentința istoriei. Unii înțeleg gravitatea momentului și în virtutea acelui bun simț al poporului, tîrît fără voia lui, în groaznicul măcel, caută să salveze viețile oamenilor, să apuce drumul prizonieratului; alții — și mai ales cei cu conștiințele grav pătate — caută să se opună, în virtutea unui egoism feroce pe care și-l drapează cu fraze grețos patriotarde. E o încleștare dantescă, chinuitoare. Moartea hohotește ca o nebună, încurajată de foame, de răni și mai ales de bombele fasciștilor germani care se răzbună crunt pentru „trădarea" romînilor. Lupta aceasta cu moartea, în fața căreia omul e despuiat de toate adausurile inutile, e admirabil surprinsă de Fulga. De aici, agitația și calmul, patosul și scepticismul, eroismul uman și egoismul animalic, atîția și atîția poli opuși ai unei realități supraîncărcate de contraste. Între acești poli se petrece drama acelor „oameni fără glorie" cum le spune autorul. Dar cioburile unei oglinzi — fragmentele foarte disparate — nu pot reda decît parțial frumusețea și defectele întregului. Așteptăm deci tipărirea cărții, care se anunță ca o lucrare deosebită, un document artistic ce trebuie pus sub ochii fiecărui tînăr de azi, pentru a ține minte și mai bine tragedia în care au fost tîrîte generațiile înaintașe, precum și lecția amară dar dreaptă pe care o dă, în asemenea împrejurări, istoria.

ION BRAD

În legătură cu...

Ploșnița muncii colective

Oarecum înrudit cu chibițul, omul nostru este însă un soi de chibiț mai rafinat. A îmbrăcat pe el platoșa unor formule juste și s-a strecurat în chip de ploșniță pe corpul muncii colective. Dar cum a avut niște ursitoare înțelepte, încunoștiințate de faptul că nu e atît de ușor să fii ploșniță pe un trup sănătos, deprins cu curățenia, acest „supra-chibiț" a fost înzestrat cu însușiri de preț — potrivite asprei existențe căreia îi fusese sortit. În primul rînd, i-a fost hărăzit un fenomenal simț olfactiv, pentru care ar putea fi invidiat de către cel mai sensibil dulău ciobănesc. Creierul (altminteri cu totul lipsit de importanță pentru specimenul de față) i-a fost înnobilat prin pigmenți de cameleon. Asta pentru... elasticitate ideologică și lipsă de dureri de cap. Acestor înzestrări trupești li s-au adăugat alte cîteva de natură spirituală. Astfel, cultivată, ploșnița a dobîndit principii, printre care și acel nevertebrat: „Fii mic cu cei mari, și mare cu cei mici", scos din nu știu ce pagină a piesei lui Alecsandri, „Boieri și ciocoi".

Așa a pornit ploșnița în lume.

Fără prea multă greutate, speculînd buna credință, s-a oploșit la sînul unui colectiv. Întîi de toate, modestă, a tăcut și a învățat. La asta a servit-o fenomenalul ei simț olfactiv. A mirosit, înainte de toate, schema. Apoi, pe baza cunoscutului său principiu, a împărțit colectivul în două mari categorii: „cei mari" și „cei mici", și, prin dificile exerciții de gimnastică, a început să-și manifeste dubla personalitate: în primul caz: făcîndu-se mică-mică, în celălalt invers. Întîi, n-a observat nimeni delicata manevră, așa încît, netulburată, ploșnița și-a cîștigat prima bucată de pîine. Un început modest care trebuia continuat.

În scurtă vreme însă, pe cerul senin al existenței ei au apărut nori negri. La gazeta de perete s-a ivit o notiță acidă care denunța servilismul evident al ploșniței. Ce era de făcut? Atunci, a scos-o din încurcătură un alt dar al ursitoarelor: creierul cu pigmenți de cameleon. Subit, ploșniței i-a trecut prin minte un sistem genial, putînd fi rezumat printr-un singur cuvînt: orientare. Dar o anume orientare, de ploșniță. Un lung articol autocritic la gazeta de perete i-a dres prestigiul: ploșnița a recunoscut că „nu se orientase *just în muncă".*

Așa și-a început glorioasa carieră. „Orientîndu-se"...

Înainte de a pătrunde la șef, ploșnița o ancheta pe secretară (desigur însă, într-un mod mai fin decît reușim s-o facem noi aici):

— E supărat? E bine dispus?

În primul caz, îl informa pe șef de cutare neregulă săvîrșită de vreun coleg; în celălalt, cerșea vreun favor, pe care-l intitula delicat: „o mică chestiune personală". N-ar fi făcut însă niciodată imprudența să între la șef înainte ca acesta să-și fi luat micul dejun; ploșnița, cultivată, citise pe undeva că înainte de a mînca, omul este ușor irascibil. Pe baza aceluiași genial sistem de orientare, știa să intuiască valoarea oricărui om. Acolo unde un naiv ar fi încrucișat neputincios brațele, ploșnița dovedea siguranță: cifrele romane ale categoriilor din schema de salarizare reprezentau pentru ea farurile luminoase ale (după caz) adulării, amiciției, ușoarei atenții sau nepăsării opace. Față de oamenii necunoscuți, criteriul de orientare erau hainele. Odată însă, comise o ireparabilă greșeală: bruscase pe un cetățean îmbrăcat într-o cămașă de zefir și pantalon de doc, pentru ca, a doua zi, să-l vadă în oraș pe același individ — de astă dată arborînd un splendid costum de kamgarn și o cravată de mătase naturală în ape — la braț cu șeful... N-a fost singura ei imprudență. Cu alt prilej, la ieșirea dintr-o ședință, tăbărîse cu reproșuri asupra unui om de bună credință care-l criticase pe directorul adjunct:

— Ce-ai făcut, nenorocitule. Tocmai pe adjunct te-ai apucat să-l iei la rost? Păi asta e „tare" de tot.

La stupefacția celuilalt, ploșnița replică misterios:

— ...În curînd, îl face director plin. Ascultă-mă pe mine, m-am orientat! N-ai văzut că a primit de 1 Mai invitație la tribună?

La vreo ședință mai complicată, cînd nu știe ce hotarîre trebuie să ia, ploșnița face studii de psihologie facială asupra reprezentantului forului tutelar. Clipele cele mai grele pentru ploșniță sînt cele cînd e strînsă cu ușa să aibă idei personale, fără a se fi „orientat" în prealabil. Ca referent agricol, nu se apucă de însămînțări înainte de a primi dispoziții ștampilate în acest sens. Dacă din întîmplare compune versuri, nu va scrie sonete pînă nu se va fi încredințat că, înaintea ei, a publicat și Mihai Beniuc sonete. De la ea, de la ploșnița muncii colective, a pornit îngrozitoarea expresie: „S-a dat drumul la..." Expresia orientării ei.

Și astfel, cu însușirile-i naturale, ploșnița își macină zilele alergînd de colo pînă colo, rătăcind năucă pe puntea dintre dumnezeu și diavol. Iar dacă într-o bună zi Mefisto i-ar propune să-i cumpere cu doi poli sufletul, desigur ploșnița ar accepta tîrgul; de îndată însă, orientîndu-se și spre dumnezeu, ar dona din sumă trei lei pentru izbăvirea păcatului.

De curînd, m-am întîlnit cu o asemenea ploșniță pe care o știam gospodărind o cantină, și care fusese dată afară pentru cofcăriile săvîrșite.

— De, i-am spus eu moralist, îți meriți soarta.

— Cu prisosință, îmi răspunse ea spășită. Dacă nu m-am orientat...

— Adică în ce fel nu te-ai orientat? nu mi-am putut înfrîna uimirea.

— Iac-așa, făcu naivă ploșnița. Nu m-am orientat că și directorul ia masa la cantină.

VICTOR VINTU

Cronica muzicală

După concertele Halinei Czerny Stefanska

Cel care, venind să asculte pe planista poloneză Halina Czerny Stefanska, credea că va asista la un spectaculos concert de virtuoz, s-a înșelat desigur. Deși posedă o tehnică impecabilă, care-i îngăduie să cînte lucrări foarte dificile fără nici un efort aparent și fără a da impresia că ar putea să i se ridice vreo problemă tehnică, Halina Czerny Stefanska este departe de a fi doar o planistă de virtuozitate. Încă de la primele măsuri ale „Polonezei" în do minor de Chopin, cu care și-a început întîiul recital, a fost evident că o preocupă mult mai mult poezia lăuntrică a muzicii decît strălucirea exterioară. Din capul locului erai cucerit de caracterul natural, calm, nesilit al discursului muzical, de noblețea frazei, de expresia care — chiar dacă nu depășea niciodată un anumit prag de intensitate emoțională — nu era lipsită de relief și era întotdeauna perfect echilibrată (poate, pe gustul unora, chiar prea consecvent echilibrată). Pianista a reușit să creeze de-a lungul recitalului Chopin o atmosferă poetică specială, un discret colorit pe care l-aș numi poate „vetust", în care se simțea o puternică dragoste pentru frumusețile zămislite cu mai bine de un veac în urmă. În această atmosferă interpreta nu dispare pentru a ceda locul exclusiv operei și, prin aceasta, compozitorului; ea este prezentă și atrage parcă atenția ascultătorilor asupra comorilor de adevăr, de artă cuprinse în lucrările tălmăcite. Pentru a folosi o figură de stil oarecum „gramaticală", aș spune că operele — și deci compozitorul — nu vorbesc la persoana I-a subiectiv despre gînduri, pasiuni, dureri proprii ci, mai degrabă, se vorbește de ele la persoana a III-a obiectiv...

Această obiectivitate a derutat puțin pe unii ascultători, obișnuiți poate cu un Chopin mai direct, liber, mai plin de fantezie improvizatorie și mai puțin sobru și reținut. Ea este lesne de explicat: o reacție firească împotriva exacerbării romantismului chopinian, a subiectivismului prea adesea introdus în interpretarea sa. Căutarea unui „adevărat" Chopin — străin de dulcegăria salonardă, de subiectivismul extrem și de virtuozitatea exterioară, constituie în mod evident o caracteristică a gîndirii creatoare a pianistei poloneze. Acest drum de căutări nu este ușor; cu siguranță că în anii ce vin interpreta își va rafina în continuare concepția care, din ce în ce mai matură și profundă, va fi tot mai bogată în nuanțe, culori, elemente de fantezie. Fiecare din creațiile chopiniene interpretate, purta pecetea acestei orientări a Halinei Czerny Stefanska către tîlcurile mai adînci ale muzicii. În sensul acesta ne-au impresionat îndeosebi Polonezele în re minor, si bemol major și fa diez minor (ultima atît de bine gradată și atît de unitară în varietatea ei), Andantele spianato (în care tușeul catifelat al pianistei era într-adevăr fermecător). Nocturna în do diez minor (redată ca un adevărat poem), precum și Balada în sol minor și Valsul în mi bemol major.

În sensul acesta ne-au impresionat multe pagini din concertul în mi minor pentru pian și orchestră. Fiecare idee muzicală avea un relief pregnant, în cadrul unei concepții sobre, dar de un amplu suflu. Va stărui astfel multă vreme în amintirea noastră felul expresiv și fin în care a dat viață primei teme a concertului, lirismul celei de a doua idei muzicale, visarea fermecătoare din Larghetto. Virtuozitatea nu apărea la lumină, era parcă ascunsă de muzicalitatea interpretării pianistei și orchestrei. Acompaniamentul, asigurat de maestrul Alfred Alessandrescu, a fost de înaltă calitate. Doi muzicieni autentici au creat laolaltă o atmosferă poetică cu adevărat cuceritoare.

Un gust desăvîrșit, un fin simț al stilului, urmărirea consecventă a unei „linii mari" în cadrul unei lucrări de amploare, au fost evidente odată mai mult în tălmăcirea unor creații din repertoriul clasic universal. Miniaturile lui Rameau, Scarlatti, Myslivecek, redate cu spirit, gingășie, plasticitate, au fost un preludiu al minunatei Ciaconne pentru vioară de Bach (transcrisă pentru pian de Busoni). În Bach, Halina Czerny Stefanska a ajuns adesea la o grandoare cu adevărat remarcabilă. În concepția de o sobră concentrare a interpretei, această capodoperă și-a dezvăluit monumentalitatea și, în același timp, profundul omenesc.

Nu vom mai adînci alte aspecte ale programului (Beethoven, Mozart, Skriabin ș.a.); vom sublinia o dată mai mult gustul și muzicalitatea artistei, vădite din nou cînd a tălmăcit Rapsodia a 12-a de Liszt (atît de des vulgarizată) în care, la toate calitățile mai sus menționate, se adăuga cu prisosință spiritul, fantezia și brio-ul.

Concertele Halinei Czerny Stefanska ne-au prilejuit bucuria întîlnirii cu o reprezentantă de frunte a artei interpretative muzicale poloneze. Nădăjduim că vom avea cît de curînd bucuria unei reîntîlniri.

FR. SCHAPIRA

Din carnetul artistului plastic

SABIN BALAȘA

Micul căpitan (schiță)

UN ÎNDREPTAR pentru noul birou U.T.M.

In sală plutește atmosfera sobră, solemnă chiar, specifică unei adunări în care tinerii discută despre ei, despre problemele lor, de pînă acum și cele de perspectivă, de care e strîns legat viitorul lor.

Despre toate se discută cu seriozitate, munca de anul trecut a biroului U.T.M. pe clasă e prezentată real, fără să fie ocolite diferitele lipsuri. Propunerile pentru biroul U.T.M. din acest an sînt făcute cu răspundere, chibzuit.

Darea de seamă prezentată s-a caracterizat printr-o serie de calități atît din punctul de vedere al conținutului și al problematicii, cît și al redactării — care contează mult în astfel de împrejurări.

„Făcînd bilanțul muncii noastre de un an întreg, sîntem mîndri. Intr-adevăr, în clasa noastră s-a muncit, s-a muncit cu convingere și cu dragoste. Rezultatele pe care le-am obținut, deși parțiale, în comparație cu alte clase, bune, nu trebuie să ne mulțumească. Ele puteau fi și mai bune, dacă eforturile noastre ar fi fost mai unite, mai continue și mai bine orientate. Iată de pe ce poziție putem analiza munca de un an întreg". Cu aceste cuvinte începe să fie judecată activitatea utemiștilor. Și ele nu sînt simple enunțuri de „introducere" însoțite apoi de 2—3 generalități; urmează numeroase exemple și fapte, fapte care amintesc tinerilor tot ceea ce au făcut bine sau rău într-un an de muncă pe tărîmul însușirii de cunoștințe cu care să pornească mai departe pe drumul greu, cîteodată spinos, al cuceririi științei.

Darea de seamă arată că munca s-a desfășurat de multe ori sporadic, că a fost lipsită de o conducere fermă. De aceea au existat probleme mari, greu de rezolvat. Cei 15 corigenți și repetenți din pătrarul I dovedeau că munca a fost luată prea ușor și superficial. Printre corigenți se găseau și utemiști și chiar un membru al biroului (Nicolae Stănilă). Dacă numărul corigenților utemiști nu era atît de mare (2 din 11) în schimb, mediile de 3 erau numeroase. Pe de altă parte, disproporția dintre numărul utemiștilor și al celorlalți elevi promovați, dovedea că primii au lucrat sectar, fără să se preocupe de colegii lor.

Pe pătrarul II, în loc ca numărul corigenților să scadă, el a crescut: în clasă erau 18 corigenți, printre care trei utemiști — Schatz în 3 materii, Cuicovschi și Vochin la două). Și totuși pentru că biroul n-a reușit să mobilizeze toate forțele colegilor. Toți — conducerea școlii, dirigintele, biroul U.T.M. — se găseau într-un impas.

De acum încolo însă, a început o muncă susținută în care toate eforturile erau îndreptate spre îmbunătățirea situației. Și, ajutați de dirigintele clasei, la care totdeauna găseau un sfat bun, numărul corigenților în pătrarul III a scăzut; dintre utemiști rămîne doar unul: Dumitru Mohor. La sfîrșitul pătrarului IV surpriză: clasa a ajuns fruntașă între clasele a IX-a din școala medie nr. 1 „Nicolae Bălcescu"-București, și toți utemiștii promovați.

Clasa codașă a ajuns în frunte! Toate acestea au cerut eforturi, pricepere în organizarea muncii. Sprijinul dirigintelui și direcției le-a stat la îndemînă. Biroul a găsit diferite metode pentru a îndrepta situația. Adunările U.T.M. erau mai bine pregătite, antrenau masa de elevi, reușeau să-i ajute mai bine pe aceștia. S-au scris la gazeta de perete articole interesante, în care elevii puneau mult suflet; ele oglindeau metodele de lucru ale celor fruntași (de exemplu: Popa — „Cum învăț la chimie", C. Popescu — „Cum mă pregătesc pentru ora de fizică" etc.). De asemenea se scriau articole științifice care trezeau interesul elevilor, pasiunea pentru anumite obiecte. La ora de dirigenție se prezentau referate folositoare (C. Popescu —„Cum îmi împart timpul liber", Teodorescu — „Programul zilei"). Pe o scară redusă a fost introdusă și metoda ajutorului individual. Mai puțin, dar s-au făcut și unele deplasări la domiciliul elevilor. Și concluzia la capitolul privind învățătura e un bun ajutor pentru noul birou: „Cauzele principale ale situației slabe pe primele două pătrare s-au datorit în primul rînd superficialității cu care a fost privit procesul de învățămînt. Cum ar fi putut să rămînă altfel corigenți tov. W. Schatz,sau N. Stănilă, care au multe posibilități? Ei s-au îndreptat, dar în clasă continuă să existe o inerție, o pasivitate ciudată, un soi de nepăsare. Sarcina noului birou este tocmai aceea de a activiza toate forțele clasei chiar de la început..."

Dar cele arătate nu erau singurele lipsuri ale clasei. Situația proastă la învățătură se împletea strîns cu indisciplina. La ore se manifesta mai ales sub forma unei rumori, a unui zumzet neîncetat. Și, din păcate, la aceasta contribuia cea mai mare parte din clasă. Existau însă și manifestări izolate mai grave. În clasă apăruseră — și n-au dispărut încă complet — un soi de bufoni, care turburau orele de curs. În această problemă s-au reliefat lipsurile colectivului clasei, care nu era mai puțin vinovat.

„Ca și în cazul învățăturii — se constatează în continuare — în darea de seamă — în cazul indisciplinei munca biroului a fost sporadică. Articolele la gazeta de perete, dintre care unele combative (Teodorescu — „Disciplina clasei noastre" etc.), discuțiile și referatele din orele de dirigenție nu s-au înlănțuit într-o muncă susținută, de perspectivă. De asemenea s-au înregistrat cazuri de „cocoloșire" a elementelor turbulente, de solidarizare, prost înțeleasă, chiar în sînul biroului (Botez, Munțiu și C. Popescu etc.)".

Dar, pînă la urmă, saltul făcut în învățătură s-a simțit și în privința disciplinei și el a dovedit că atunci cînd colectivul acționează unit apar rezultate bune.

Pe tot parcursul ei darea de seamă prezentată de utemiștii clasei a X-a a pledat pentru activitatea de viitor. Pe drept cuvînt se subliniază ca un merit faptul că în munca de organizație s-au obținut multe succese. Nu este bine însă că muncii administrative i s-a acordat în mod nejustificat întîietate și în schimb au fost neglijate alte sectoare. Aceasta a făcut ca de multe ori activitatea U.T.M. să fie formală, lipsită de conținut.

Este firesc că darea de seamă nu putea trece cu vederea peste activitatea extrașcolară care a stimulat dezvoltarea diferitelor aptitudini ale elevilor, i-a ajutat în formarea diferitelor deprinderi utile, i-a întărit fizicește. S-au ținut o seamă de referate reușite (M. Popa — „Omul nou omul societății socialiste", C. Popescu — „Disciplina liber consimțită"), pe lîngă o serie de evocări istorice legate de diferite evenimente. Totodată s-au împărțit invitații la diverse conferințe, cu subiecte literare-politice („V. V. Maiakovski"), social-politice sau științifice („B. Franklin"). În cadrul clasei biroul a căutat să țină elevii la zi cu toate noutățile politice. În timpul Congresului al II-lea al P.M.R. bunăoară, s-au organizat mai multe grupe, în care se discutau documentele publicate în „Scînteia tineretului".

Interesul manifestat în cercurile pe materii a trezit mult interes pentru știință. Ca rezultat al nivelului ridicat de pregătire la unele discipline (matematica), clasa a obținut numeroase succese. La olimpiada de matematică și fizică ea a avut un bun procent de reușiți. S-au evidențiat îndeosebi Ion-Lucian Cipere, Vasile Boldea, Mircea Popa.

Marii pedagogi spun că munca de gospodărire a clasei ajută elevii în dezvoltarea multor calități.

Și aceasta s-a adeverit. Din inițiativa dirigintelui s-a pornit o mișcare de împodobire și îngrijire a clasei, care s-a extins și a cuprins întreg colectivul. A devenit o muncă entuziastă, susținută, care a pasionat elevii.

Această acțiune, dusă într-un moment de pasivitate, a avut un rol mobilizator și în alte privințe. Ea a dezvoltat la elevi dragostea pentru locul de muncă, dragostea față de școală, față de munca lor, grija pentru bunul obștesc.

Darea de seamă a mai vorbit și despre multe alte lucruri bune și rele. Despre activitatea sportivă, despre munca extrașcolară în genere, care, fiind diversă și bogată, a atras un mare număr de elevi și a avut o vădită influență asupra lor.

Meritul dării de seamă a fost acela că era sinceră, reda fidel gîndurile și preocupările utemiștilor, analiza curajos cauzele lipsurilor aducîndu-și astfel partea de contribuție pentru ca adunarea să constituie un bun îndreptar în activitatea noului birou ales.

Lucrul acesta a reieșit de altfel și din discuțiile purtate, în cadrul cărora elevii ca și profesorii participanți la adunare au aprobat întru totul darea de seamă. Ei au mai făcut și unele completări care au fost scăpate din darea de seamă. Vasile Boldea a venit să arate că s-au obținut o serie de realizări demne de remarcat în cadrul concursului „Iubiți cartea". Utemistul Ohanesian a atras atenția asupra sistemului defectuos de difuzare a presei de tineret (mulți elevi nu primesc deloc ziarele).

Nu mai este de lăudat însă faptul că discuțiile, ca de altfel și darea de seamă au pierdut din vedere tocmai dezbaterea problemelor ridicate de Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la îmbunătățirea învățămîntului de cultură generală din R.P.R. și aceasta în timp ce ele se dezbat peste tot, aplicarea lor fiind o preocupare principală în școlile noastre.

Ceea ce i-a mai scos din încurcătură a fost proiectul de hotărîri care era alcătuit în lumina sarcinilor puse de cel de-al II-lea Congres al U.T.M. După cum se precizează în acest proiect, biroul U.T.M. își propune să se acorde o mai mare atenție învățăturii, ridicării nivelului de cultură generală al elevilor. In acest scop el își ia ca sarcină să urmărească mai îndeaproape studiul individual al elevilor, să-i îndrume în alcătuirea programului zilnic și în respectarea lui, să dezvolte pasiunea elevilor pentru știință, acordînd o mai mare atenție cercurilor pe materii, mobilizînd elevii la diferitele concursuri și olimpiade pe materii ce se vor organiza.

S-au mai făcut și alte propuneri. Detailarea și aplicarea lor de către noul birou ales, va putea constitui o contribuție importantă a clasei la traducerea în viață a hotărîrilor celui de-al II-lea Congres al U.T.M. legate de ridicarea pe o treaptă superioară a muncii U.T.M. în școli.

CORNELIA MANCIUR

Numirea ministrului R. P. R. în Uniunea Birmană

Printr-un decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R., Pavel Silard a fost numit trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al R.P.R. în Uniunea Birmană.

Guvernul birman și-a dat agrementul la această numire.

(Agerpres)

Premiera zilei: „ZIARIȘTII" de Al. Mirodan

Pe scena Studio a Teatrului Național „I. L. Caragiale" are loc astă seară premiera piesei „Ziariștii" de Al. Mirodan, pusă în scenă de regizorul Moni Ghelerter. În fotografia noastră o scenă din tabloul III, interpretată de Radu Beligan (dreapta — în rolul principal al piesei) și Alfred Demetriu (stînga).

A apărut Analele Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R. nr. 5, anul 2, septembrie-octombrie 1956.

La rubrica Studii și referate se publică un material despre ocuparea pămînturilor moșierești în fostul județ Mehedinți (1944—1945) iscălit de A. Costea, D. Săvoiu și M. Lungeanu și un studiu al lui V. Rata despre grevele muncitorilor tipografi din București din 1886—1888. La rubrica Lecții și consultații putem citi două materiale privind lupta P.C.R. în perioadele 1934—februarie 1938 și februarie 1938—iunie 1941. Este publicat de asemenea un interesant material al lui T. Caranfil despre frontul studențesc democratic (1935—1938). In cuprinsul numărului găsim și rubricile de documente, critică și bibliografie, informații, date calendaristice.

Informație

Vineri dimineața a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre Belgrad, delegația studenților din R.P.R. care va participa la cel de-al treilea Congres al Uniunii Studenților Iugoslavi ce va avea loc între 6—8 octombrie a.c. Delegația este condusă de tov. Ion Iliescu, secretar al C.C. al U.T.M., președintele comitetului de organizare a asociațiilor studențești din R.P.R.

Conferința de presă cu delegația municipală iugoslavă

Joi seara a avut loc la hotelul „Athenee Palace" din Capitală o conferință de presă în cadrul căreia Miloș Minici, președintele Comitetului Popular al orașului Belgrad, conducătorul delegației municipale iugoslave invitată în țara noastră de Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Capitalei, a împărtășit reprezentanților presei romîne impresii culese în timpul vizitei în R.P.R.

La conferința de presă au participat membrii delegației municipale iugoslave, reprezentanți al Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Capitalei, ziariști.

„Am fost oaspeții țării dv. timp de o săptămînă, a spus Miloș Minici.

Delegația noastră se întoarce la Belgrad cu cunoștințe bogate despre țara dv. Ne-au lăsat o impresie deosebită ospitalitatea și sentimentele călduroase de prietenie cu care am fost înconjurați tot timpul atît de tovarășii care ne-au însoțit cît și de muncitorii și inginerii din fabrici și uzine, profesorii și elevii din școli, personalul muzeelor pe care le-am vizitat. Sentimentele prietenești și ospitalitatea pe care am întîlnit-o este o dovadă că prietenia tradițională dintre poporul romîn și poporul iugoslav a rezistat greutăților la care a fost supusă după anul 1948, că aceste sentimente sînt mai puternice astăzi ca oricînd. Sentimentele reciproce de prietenie dintre popoarele noastre ca și scopul comun pentru care luptă ele — construirea socialismului — stau la baza dezvoltării unei colaborări prietenești multilaterale între țările noastre socialiste în folosul atît al poporului romîn cît și al poporului iugoslav".

In continuare tov. Miloș Minici a spus că eforturile oamenilor muncii din R.P.R. sînt cheia unor succese rodnice în viitor. „Cele văzute în țara voastră ne-au convins și mai mult că R.P.R. se dezvoltă din punct de vedere economic cu pași foarte repezi".

Oaspetele a răspuns apoi unei întrebări referitoare la felul cum își desfășoară activitatea deputații Comitetului Popular din Belgrad și care este situația construcției de locuințe în capitala R.P.F. Iugoslavia.

Oaspetele a expus apoi amănunțit sistemul de finanțare a construcțiilor în R.P.F. Iugoslavia și planurile de viitor ale construcțiilor de locuințe.

Conducătorul delegației municipale iugoslave a împărtășit în continuare din experiența muncii comisiilor din cadrul comitetelor populare din Iugoslavia alcătuite din deputați.

Vizita delegației Comitetului Popular al orașului Belgrad — a spus în continuare conducătorul delegației municipale iugoslave— trebuie să fie considerată ca începutul unei colaborări rodnice între Sfatul Popular al Capitalei R.P.R. și Comitetul Popular al orașului Belgrad. Am stabilit cu Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Capitalei ca o delegație a orașului București să ne întoarcă vizita în luna mai a anului viitor. Aceasta va fi un nou pas spre o rodnică colaborare dintre noi. De asemenea din convorbirile cu membri ai Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Capitalei am ajuns la concluzia că există multe asemănări între problemele pe care le rezolvă Sfatul Popular al Capitalei și cele ale Comitetului Popular al orașului Belgrad. De aici reiese că sînt foarte posibile și dorite schimburile de experiență dintre noi.

In încheiere tovarășul Miloș Minici a spus: Doresc să subliniez că colaborarea noastră va fi o contribuție pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei între popoarele Republicii Populare Romîne și Republicii Populare Federative Iugoslavia, la opera de construire a socialismului pentru care luptă și muncesc popoarele noastre. Vă rog să transmiteți întregului popor muncitor din Romînia urarea cetățenilor Belgradului, precum și a delegației noastre, de a obține succese cît mai mari în lupta și munca sa.

★

Vineri la amiază a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre patrie, delegația Comitetului Popular al orașului Belgrad, compusă din Miloș Minici, președintele Comitetului Popular al orașului Belgrad, conducătorul delegației, Milena Bubalo, președinte cu problemele sociale în Comitetul Popular al orașului Belgrad, Raiko Macicovici, vicepreședinte al Vecei Executive a producătorilor și Paia Blagoe, secretarul delegației.

(Agerpres)

Sărbătorirea Lunii prieteniei romîno-sovietice în școli și facultăți

Elevii, studenții și profesorii patriei noastre vor sărbători, începînd de la 7 octombrie, una dintre cele mai dragi sărbători: Luna prieteniei romîno-sovietice.

Intre 5 și 9 octombrie se vor organiza în toate școlile și instituțiile de învățămînt superior adunări festive de deschidere a Lunii prieteniei romîno-sovietice urmate de programe artistice consacrate artei și literaturii sovietice.

Intre 10 și 15 octombrie va avea loc în București o consfătuire pe țară. Vor fi prezenți fruntași în aplicarea inițiativei intelectualilor din satul Murîghino din U.R.S.S. și, ca invitați, profesori din fiecare regiune a țării.

Intre 15—27 octombrie numeroase cadre didactice din întreaga țară vor participa la conferințele care se vor desfășura în București, centre regionale și principalele centre raionale, pe tema: „Relațiile romîno-ruse de-a lungul veacurilor". Astfel de conferințe vor fi ținute și în școli și facultăți de către profesori de istorie; aceeași temă va fi oglindită în activitatea cercurilor de istorie ale elevilor.

Intre 27 octombrie și 9 noiembrie vor avea loc simpozioane și vizionări de filme la care vor participa elevi, studenți, cadre didactice și părinți.

Cadrele didactice din școlile situate în localități apropiate de frontiera dintre R.P.R. și U.R.S.S., vor organiza cu elevii, în principalele puncte de frontieră, în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice serbări ale prieteniei romîno-sovietice, la care vor fi invitați să participe și cetățeni sovietici din localitățile aflate pe graniță.

Cu acest prilej între învățătorii romîni și sovietici vor avea loc mai multe consfătuiri pe teme ca: „Educarea omului nou în școala din R.P.R.", „Activitatea culturală la sate" etc. Totodată, se vor intensifica schimburile de scrisori, albume, fotografii și materiale didactice între profesori, învățători, elevi și studenți romîni și sovietici.

Tineretul studios din întreaga țară va participa la întîlniri și seri literare legate de activitatea instructiv-educativă în școala sovietică.

In toate școlile medii de cultură generală și instituțiile de învățămînt superior se va sărbători, între 29—30 octombrie, „Ziua prieteniei dintre tineretul romîn și tineretul sovietic".

(Agerpres)

Sosirea în Capitală a Filarmonicii din Belgrad

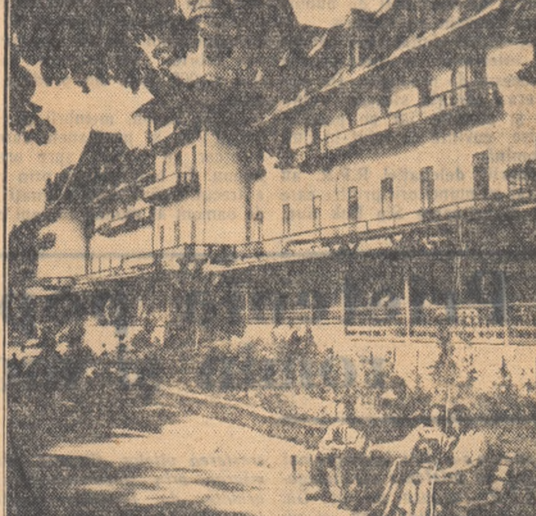
Vineri dimineață a sosit în Capitală orchestra simfonică a Filarmonicii din Belgrad.

In Gara de Nord artiștii iugoslavi au fost întîmpinați de tovarășii Al. Buican, vicepreședinte al I.R.R.C.S., George Georgescu, artist al poporului, directorul Filarmonicii de Stat „George Enescu", Petre Belle, secretar general al I.R.R.C.S., N. Minei, directorul Oficiului de spectacole și turnee artistice, C. Bugeanu, directorul muzicii din Ministerul Culturii, dirijorul Mircea Basarab, artiști instrumentiști din orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu", ziariști.

A fost de față Milan Zupan, secretar al Ambasadei R.P.F. Iugoslavia la București.

Artistul poporului George Georgescu a salutat pe muzicienii iugoslavi.

A răspuns Kresimir Baranovici, dirijor și conducător artistic al Filarmonicii din Belgrad.

Călimănești. Toamna a sosit și aici. Chiar dacă soarele nu mai încălzește atît de puternic, iar pe asfaltul uscat frunzele au țesut un covor moale, arămiu, frumusețea acestor locuri n-a fost știrbită cituși de puțin. E poate mai romantică.

DE LA ȘCOALA POLITEHNICĂ LA INSTITUTUL POLITEHNIC

(Urmare din pag. 1-a)

ma deci la școala profesorului.

De lucru, îmi spune profesorul cu mîndrie, vor avea berechet la echipamentul electric al marilor laminoare, în transporturile urbane și feroviare electrice, în industria chimică. Și, încheie el foarte modest, am reușit să-mi satisfac o mică pasiune — un redresor cu mercur romînesc la care să fac și alte experiențe, dar mai ales să-mi instruesc studenții.

AMINTIREA VECHIULUI LABORATOR

O alee tivită cu gazon, cu dalele roase de pașii multor serii de studenți. La capătul ei o clădire potrivit de înaltă și cu acoperișul etajat. Pe fațadă o firmă: „Laboratorul de mașini hidraulice „N. E. Jukovski".

Intrăm într-o sală înaltă cu aspect de uzină. Doi ingineri tineri: Valentin Dobîndă, un fost student al facultății de mecanică, azi cercetător la Academia R.P.R. și Francisc Gampe, șeful laboratorului, ne conduc bucuroși prin labirintul mașinilor. Documentarea începe în fața unei scheme. O schemă încadrată în ramă neagră. Reprezintă cele 3 săli ale laboratorului. Prima sală este cea a turbinelor. A doua a distrugătorului de energie și a treia a tunelului hidrodinamic. Toate au cam aceeași vîrstă, aproape vîrsta democrației populare de la noi. Ca amănunt: la construcția sălilor au lucrat voluntar cîteva serii de studenți. Cînd privești schema de sub sticlă, îți zici: „Un ghid și nimic mai mult". Dar nu e chiar așa. Călăuzele noastre, inginerii, ne dau explicații.

— Priviți fostul laborator!...

Privim. În mijlocul sălii un patrulater din dale de mozaic. Perimetrul aproximativ de 2 ori 5 metri pe patru. În centrul patrulaterului o instalație, turbina. O turbină veche.

Ridicăm din umeri a nedumerire. Inginerul Dobîndă ne zise:

— E tot ce-a mai rămas din fostul laborator de pe timpul lui Lalescu...

Nu ne mulțumește afirmația și cerem explicații.

Mă străduiam să-mi imaginez acest laborator din care rămăseseră doar urme firave și mă miram că în condiții atît de vitrege s-au putut forma ingineri valoroși ca Aurel Bărglăzan, laureat al premiului de stat. Despre el am aflat că a terminat școala lui Lalescu prin 1924. De atunci a fost mult timp profesor. În 1948 a primit sarcina să organizeze un laborator modern de cercetări hidrotehnice.

— După cum se vede din laboratorul vechi a rămas doar ca o amintire. O amintire stîrnită de un minuscul petec de mozaic pestriț. Iar ce vedeți aci costă zeci de milioane de lei, bani care au fost puși de statul democrat-popular în slujba învățămîntului tehnic...

De la început laboratorul s-a dovedit foarte util și industriei. In el s-a studiat, calculat și construit sub conducerea profesorului Bărglăzan macheta hidrocentralei de la Văliug, un prototip de regulator de turbină, un ventilator de mină și altele.

De la început — explică Francisc Gampe, celălalt inginer, facultatea de mecanică, la fel ca și celelalte din institut, s-a legat puternic de industrie. Fabricile din împrejurimi ne dau cu dragă inimă, drept răsplată pentru munca noastră de cercetători, motoarele sau piesele de care avem nevoie în studiul de laborator al studenților. Cunoscînd toate acestea îți dai seama că s-a realizat un lucru mare. La școala profesorului Bărglăzan, și el laureat al Premiului de Stat și consilier la Reșița, au crescut ingineri de valoare ca Valentin Dobîndă, cercetător la Academia R.P.R., Rakosy Ladislau, constructor la Barajul hidrocentralei Bicaz, Andrei Berzănescu, inginer la C.S.P. și alții.

O CALATORIE STIND PE LOC

Sala în care mă aflu are un plafon înalt și ferestre largi. In mijlocul ei o locomotivă. O autentică locomotivă de cale îngustă. Ceva mai mult, mi se pare chiar neîntrebuințată. Culmea, nu e așezată pe șine de fier, ci pe roți. De la acele roți pornesc niște axe, care se pierd în inima unor generatoare. De la generatoare niște fire împletite meșteșugit se adună în spatele unui tablou de comandă. E standul pentru încercat locomotive de cale îngustă.

Am fost invitați să urcăm. Am urcat pe locomotivă. „Mecanicul", un bătrîn cu părul alb ca neaua și cu ochii albaștri, inginerul pensionar Gheorghe Tasch, apăsă maneta și aburul intră în drepturile lui. Locomotiva începu să pufăie, ba chiar să șuiere. Se aprinseră pînă și becurile din faruri.

Gheorghe Tasch, acum pensionar, e un fost ceferist. Are 62 de ani. Ar putea să se odihnească. Dar el, ca cetățean al statului democrat popular, consideră că mai are de adus încă servicii vieții noi. De aceea, pregătește la standul de încercat locomotive cadre tinere. Cîteodată spune glumeț.

— Nu mă pot despărți de locomotive. Le-am doftorit 40 de ani.

Vorba sa veselă mă scoate din visarea de-o clipă.

— Hei, ferește, că mărim presiunea! Urcăm o pantă de gradul G...

— Pantă de gradul G? Îmi venea să rîd. Nu e nici o pantă.

— Da, o pantă foarte înclinată — îmi răspunse inginerul cu un aer serios, în timp ce privea cu atenție aparatele de bord. Intr-adevăr locomotiva parcă gîfîia și trăgea din greu. Șuierînd cînd și cînd ea statornicise atmosfera unei adevărate călătorii prin împărăția molidului.

— Stați, opriți! Se auzi o voce de jos. Profesorul Ion Zăgănescu era, cum s-ar zice, impiegatul. Noi oprim. În jurul nostru, ca într-o adevărată gară se îmbulziseră colaboratorii catedrei și studenții. Dar ciudat, nu ne întinde nimeni buchete de flori! Se poate? Doar am făcut primul drum cu noua locomotivă.

Profesorul Zăgănescu surîde. E fericit. Îi întinde lui Tasch niște file.

— Se comportă admirabil! Iată aci calculul vitezei! Aci puterea de tracțiune!...

Eu eram uimit. Ce dracu, de unde știu ăștia cîte vagoane duce sau ce viteză ia locomotiva asta care bate pasul pe loc!... Am aflat secretul: roțile locomotivei acționate cu aburi învîrtesc la rîndul lor generatoarele. Se produce curent electric. Puterea acestui curent este convențional raportată la viteza și forța locomotivei.

Călătoria noastră se sfîrșise. Locomotiva luase un certificat bun.

Standul acesta după cîte am văzut scris în ziarul „Foaia politehnicii" a Institutului, este unicul stand din lume pentru încercat locomotive de cale îngustă, cu frînare electrică pe toate osiile. El se va folosi și de către industria de locomotive cu aburi și chiar electrice. La școala sa, profesorul Ion Zăgănescu va crește noi și noi pricepuți ingineri.

ALEGORIA UNEI EPOPEI VIITOARE

Acum 200 și ceva de ani Dimitrie Cantemir lăuda calitățile curative ale apelor Prutului. Ape bune de leac și totodată mai ușoare în greutate decît celelalte. Cînd se va scrie o istorie a folosirii apelor patriei în zilele comunismului, despre Bega se va spune că e o apă obișnuită.

O apă obișnuită! Adevărat! Dar tocmai de aceea e poate mai deosebită aci, în laboratorul de lîngă malurile sale. Valurile-i mărunte se strecoară tiptil pe o portiță umplînd treptat niște bazine uriașe, de 4—5 m. adîncime. Tot atît de tiptil se răspîndesc apoi prin feluritele canale și apeducte ce brăzdează curtea. Totul e curios aci! Pînă și limbajul oamenilor!

— Tovarășe profesor, talazul 35-S2 (convențional) se comportă mai bine decît 8012-B. Rezistă!... Distrugătorul de energie de la barajul X-12 are o compoziție a betonului slabă... etc, etc.

Și așa, cînd nici nu te-ai aștepta, faci cunoștința unei impresionante bătălii cu apele, cu granulațiile diferitelor soiuri de argilă cu alunecări de terenuri, cu irigări, cu ecluze în miniatură, cu monumentale baraje — spun monumentale, fiindcă raportate la scară cele ce văd aci, corespund viitoarelor și îndrăznețelor construcții de la Cazane ori de pe cine știe ce cursuri de apă. Canale, talazuri, bazine și stăvilare este ceea ce se cheamă laboratorul de Construcții Hidrotehnice. Si el încă nu are un nume. Nici n-a fost trecut în cartea de onoare a institutului. Este încă în lucru. In după amiezile acestea de septembrie vezi aci zeci de băieți și fete, studenți din anii facultății care sapă, zidesc și toarnă beton. Animatorul lor, cel care a creat planurile laboratorului care inspiră în fiece zi energie și putere tinerilor studenți-constructori — este profesorul Pompiliu Nicolau.

— Elevii școlii sale își vor aminti mereu că bătrînul profesor a trebuit să aștepte 35 de ani, pînă ce numai în anii puterii populare a putut să clădească laboratorul cu ajutorul căruia să formeze constructori...

Vorbele acestea mi le spune lectorul Mihail Bilă, în timp ce deschide o ușă „tainică", ușa unei adevărate ascunzători de comori. Ascult explicațiile sale despre istoria laboratorului și el unic în felul lui privind cu atenție sala înaltă, pe pereții căreia se văd piese tot atît de însemnate ca orice creație picturală.

Dar, nu e vorba de tablouri. Pe o suprafață de aproximativ 80-100 de metri pătrați sînt planșe; planșe lucrate cu migală pe hîrtie de calc. Talazuri, canale, ecluze, baraje, hidrocentrale și mici orășele cochete. Lectorul Mihail Bilă îmi explică rostul planșelor.

— De mulți ani, Pompiliu Nicolau a cercetat cursul Jiului. Fiind de prin partea locului, l-a cunoscut bine. A cunoscut bine apa domoală, înmulțită de puternicii săi afluenți. A văzut energia care zace în adîncurile sale. Ajutat de un colectiv, mai ales de studenții din ultimii ani ai Facultății de construcții, a început anul trecut să lucreze proiectul — electrificare, navigație, irigare.

Planșele arată întinse locuri verzi, livezi de pomi, canale și altele. Arată că aci va crește în curînd bumbacul irigat, că în apele domoale se vor oglindi șlepurile grele ce vor transporta lemnul din codrii Gorjului și cărbunele de la Rovinari.

Așa-i, în fața-mi sînt doar niște simple proiecte. Proiecte lucrate cu migală dar ele susțin că de aci înainte, apele Jiului nu vor seca niciodată.

— În 15 ani, documentează Mihai Bilă cu cifre, cheltuielile de amenajare a Jiului vor fi amortizate. Pentru asta am prevăzut și crearea în Oltenia a unei puternice industrii: electrificarea transporturilor pînă la Simeria, fabrici de îngrășăminte chimice, extragerea antracitului de la Schela, a calcarului de la Runc și altele.

Cîte amănunte rezolvate cu pasiune de artist! Un plan uimitor. Un plan alcătuit din 12 părți. Un plan la care absolvenții din anul acesta al Facultății de construcții din Timișoara au avut ce munci. O porțiune de 70 de km. din cursul Jiului le-a fost terenul de studiu. Numele lor, al lui Ștefan Bulbeș, Teodor Pop, Viorel Dănilă și alții, studenți din anul V, fii de țărani simpli, de muncitori ori funcționari vor sta atunci la construcție cu cinste alături de cel al profesorului Nicolau, care le-a împărtășit cu drag și fără zgîrcenie din cunoștințele sale. Și tinerii ingineri își vor aminti că au umblat toată vara trecută de-a lungul Jiului de au făcut măsurători și amplasamente anonime, că profesorul lor a trăit o nouă tinerețe alături de ei, simțind poate că face și el noua școală. Și fiindcă veni vorba de școală, în anii democrației populare e bine să admirăm faptul că de la școala lui Lalescu s-a trecut la școala lui Rogojan, a lui Zăgănescu, a lui Nicolau, Bărglăzan-Bănărescu și alți profesori ai epocii socialismului. Să remarcăm faptul că azi, studenții Institutului politehnic din Timișoara au la îndemînă tot ce le este necesar unui studiu la un înalt nivel. În trecut, Alexandru Rogojan, Aurel Bărglăzan și alții, absolvenți ai școlii lui Lalescu s-au pregătit cum au putut. Ani de-a rîndul după absolvire au încercat să lucreze într-un laborator de cercetări. Dar au învățat că în uzinele lui Ausnit și ale consorțiului A.E.G. nu poate fi loc pentru tineri cu aspirații de cercetători. Ei au cucerit cetatea științei în lupta aspră cu viața. Azi studenții noștri găsesc porțile larg deschise și invitația generoasă: Intrați, totul e al vostru.

De peste HOTARE

Vizita delegaţiei R. P. R. condusă de tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej în R. P. D. Coreeană

PHENIAN 5 (Agerpres). — Corespondenţă specială: In dimineaţa zilei de 4 octombrie, delegaţia R.P.R. alcătuită din tovarăşii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Alexandru Moghioroş, Leonte Răutu, Vladimir Gheorghiu şi Anton Tatu Jianu, a sosit la Keson. Preşedintele Comitetului Popular al regiunii Phenianul de nord a rostit un scurt cuvînt de salut. Răspunzînd la salut tovarăşul Gheorghiu-Dej a spus că popoarele noastre au un ţel comun — construirea societăţii socialiste şi apărarea păcii. Mulţumind pentru călduroasa primire făcută, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a urat locuitorilor Kesonului noi succese în munca de reconstrucţie a oraşului lor.

Membrii delegaţiei au vizitat apoi combinatul textil din localitate, unde li s-a făcut o primire entuziastă. In cuvîntul său de răspuns la salutul adresat delegaţiei Republicii Populare Romîne de către directorul combinatului, tovarăşul Leonte Răutu a spus printre altele: „Multe mii de kilometri despart ţările noastre dar noi ne simţim aici ca între prieteni dragi şi apropiaţi. Aceasta pentrucă facem cu toţii parte din marea familie a popoarelor care au scuturat jugul robiei, a popoarelor care construiesc socialismul". In încheierea scurtei sale cuvîntări, tovarăşul Răutu a urat spor la muncă colectivului acestei importante întreprinderi de bunuri de larg consum din Coreea.

Oaspeţii au vizitat apoi combinatul interesîndu-se îndeaproape de procesul de producţie. Pe maşini erau aşezate steaguri romîneşti şi coreene, iar pe panouri înscrise cuvinte de salut în limba romînă.

Membrii delegaţiei R.P.R. au discutat cu muncitorii printre care şi cu muncitoarea Sin Bok Sun, eroină a muncii care lucrează la combinat din anul 1948.

După ce fabrica a fost distrusă de bombardament, ea, împreună cu toţi ceilalţi muncitori, a ajutat la construirea noii clădiri şi a continuat să lucreze pentru aprovizionarea frontului. Anul acesta Sin Bok Sun şi-a petrecut concediul de odihnă în Romînia, la Mamaia şi Sinaia. Cu multă plăcere şi-a amintit textilista din Keson de zilele petrecute în ţara noastră.

Membrii delegaţiei Republicii Populare Romîne au vizitat apoi fabrica de utilaj minier din Keson. In faţa fabricii a avut loc un mare miting, la care a luat cuvîntul tovarăşul Alexandru Moghioroş. In numele poporului romîn el a mulţumit pentru frumoasele cuvinte rostite la adresa Romîniei şi a arătat că ajutorul pe care poporul nostru îl acordă Coreei este o datorie pe care acesta şi-o va îndeplini cu dragoste şi în viitor. Fiecare tonă de cărbune pe care o vor da maşinile produse de voi — a spus în încheiere tovarăşul Alexandru Moghioroş, adresîndu-se muncitorilor fabricii — va constitui un pas înainte spre victoria construcţiei paşnice.

Fabrica de utilaj minier a cărei construcţie a început încă în timpul războiului, a dat produse pentru prima oară la 8 februarie anul acesta. Cei peste 2.000 de muncitori vor da anul acesta ţării o producţie de circa 80 de milioane voni iar în anii următori fabrica va produce anual cîte 10.000 tone de produse finite.

De la Keson, membrii delegaţiei R.P.R. şi persoanele care îi însoţesc au plecat spre oraşul Supun. In toate gările prin care a trecut trenul erau adunaţi mii de oameni ai muncii coreeni care au salutat pe solii poporului romîn.

In mica localitate Ciang Cimsi, un venerabil bătrîn cu o barbă patriarhală s-a apropiat de membrii delegaţiei adresîndu-le în limba romînă cuvintele: „Prieteni, prieteni".

In oraşul Supun membrilor delegaţiei R.P.R. li s-a făcut aceeaşi primire caldă ca pretutindeni în Republica Populară Democrată Coreeană. Străzile erau înţesate de oameni, care fluturau mii de steguleţe romîne şi coreene. La mitingul care a avut loc aici, tovarăşul Vladimir Gheorghiu a mulţumit locuitorilor din Supun pentru emoţionanta primire.

Oaspeţii au vizitat apoi hidrocentrala Ialu, de pe rîul Amnokan, la hotarul dintre Republica Populară Democrată Coreeană şi Republica Populară Chineză. Hidrocentrala are o putere instalată de 700.000 de kilowaţi. Datorită energiei produsă de ea şi de multe alte hidrocentrale, Coreea se numără printre ţările cu cel mai înalt procent de energie electrică pe cap de locuitor.

Reconstruită cu ajutorul Uniunii Sovietice, după distrugerile suferite în urma războiului hidrocentrala va începe să lucreze în curînd cu toate cele şapte agregate. Oaspeţii au vizitat sala maşinilor şi sala turbinelor, apoi s-au urcat pe barajul hidrocentralei lung de aproape un kilometru şi înalt de 100 de metri. Inginerii şi tehnicienii au împărtăşit oaspeţilor planurile de viitor. Seara membrii delegaţiei Republicii Populare Romîne au participat la o recepţie oferită în cinstea lor de conducătorii organelor de stat şi de partid din oraşul Supun şi regiunea Phenianul de nord.

In 1957 va avea loc al IV-lea Congres mondial al sindicatelor

SOFIA 5 (Agerpres). — Agenţia Telegrafică Bulgară transmite următorul text al rezoluţiei cu privire la convocarea celui de-al IV-lea Congres mondial al sindicatelor, adoptată la cea de-a 8-a sesiune a Consiliului General al F.S.M.:

„Consiliul general aprobă raportul Comitetului Executiv cu privire la convocarea celui de-al IV-lea Congres mondial al sindicatelor şi însărcinează secretariatul F.S.M. să prezinte viitoarei sesiuni a Comitetului Executiv un proiect amănunţit al planului de pregătire şi organizare a Congresului în anul 1957.

„4000=6.000.000"

WASHINGTON 6 (Agerpres). — TASS transmite: La 4 octombrie Jansson, ministrul ad-interim al Afacerilor Externe al Islandei, care se află în Statele Unite în legătură cu tratativele cu privire la bazele militare americane din Islanda a declarat la o conferinţă de presă că Islanda se pronunţă pentru retragerea trupelor americane de pe teritoriul ei.

Arătînd că slăbirea încordării internaţionale permite în prezent interzicerea staţionării trupelor străine în ţară, Jansson a subliniat că „prezenţa în Islanda a 4.000 de soldaţi şi ofiţeri americani reprezintă acelaşi lucru ca şi cum în S.U.A., în apropiere de New York sau de Washington, s-ar afla trupe străine cu un efectiv de 6.000.000 de oameni".

Preşedintele Tito a revenit la Belgrad

BELGRAD 5 (Agerpres). — Taniug transmite: La 5 octombrie, preşedintele Tito şi soţia, Aleksandr Rankovici, vicepreşedinte al Vecei Federative Executive a R.P.F. Iugoslavia şi Djuro Puţar, preşedintele Scupşcinei Populare a Bosniei şi Herţegovinei, au sosit la Belgrad, după o vizită neoficială de opt zile în Crimeea.

Problema Suezului

Discuţiile din Consiliul de Securitate

NEW YORK 5 (Agerpres). — La 5 octombrie, ora 19 G.M.T., au început la New York discuţiile din Consiliul de Securitate al O.N.U. în problema Canalului de Suez. Lucrările se desfăşoară sub preşedinţia reprezentantului Franţei — ministrul de Externe, Christian Pineau, care, potrivit sistemului de rotaţie lunară, ocupă în luna octombrie postul de preşedinte al Consiliului de Securitate.

După ce Pineau a declarat deschise lucrările Consiliului, J. F. Dulles a rostit o scurtă cuvîntare introductivă. Apoi, la propunerea ministrului Afacerilor Externe al Iugoslaviei, Kocea Popovici au fost amînate pentru o şedinţă ulterioară discuţiile asupra cererilor Israelului şi celor şapte state arabe de a participa la dezbaterile Consiliului de Securitate. Propunerea reprezentantului Iugoslaviei a fost aprobată.

In continuare, a luat cuvîntul ministrul Afacerilor Externe al Angliei, Selwyn Lloyd care a căutat să justifice punctul de vedere al ţării sale în problema Suezului. Lloyd a propus ca după expunerea tezelor fiecărei ţări reprezentate în Consiliul de Securitate, dezbaterile să continue cu uşile închise.

Apoi a luat cuvîntul reprezentantul Franţei, Christian Pineau, care a subliniat punctul de vedere al guvernului francez în problema Suezului.

După Pineau a luat din nou cuvîntul J. F. Dulles care într-o scurtă intervenţie s-a declarat iarăşi de acord cu punctul de vedere al celor 18 state care în fond neagă dreptul Egiptului de a naţionaliza Canalul de Suez. Totodată Dulles a anunţat că va sprijini rezoluţia anglo-franceză.

Potrivit agenţiei France Presse, Franţa şi Anglia au depus pe biroul Consiliului de Securitate o rezoluţie comună în care se cere din nou Egiptului să accepte „controlul internaţional" asupra Canalului de Suez, care după cum se ştie a fost respins de către guvernul egiptean.

Divergenţe în legătură cu crearea „Asociaţiei beneficiarilor Canalului de Suez"

LONDRA 5 (Agerpres). — TASS transmite: La 4 octombrie participanţii la conferinţa de la Londra a ambasadorilor unui grup de ţări au continuat încercările de a înlătura divergenţele care s-au ivit între ei în legătură cu crearea aşa zisei „Asociaţii a beneficiarilor Canalului de Suez". Din cauza acestor divergenţe conferinţa care trebuia să-şi încheie lucrările încă la 3 octombrie, a fost amînată la început pînă la 4 octombrie, iar apoi pînă la 5 octombrie.

In cercurile ziaristice, se afirmă că divergenţele dintre participanţii la conferinţă, care au continuat să se manifeste şi în cursul zilei de 4 octombrie, n-au fost încă reglementate.

După discuţii prelungite participanţii la conferinţă n-au aprobat componenţa definitivă a Comitetului Executiv al „Asociaţiei". Discuţii aprige s-au purtat şi în jurul candidaturii conducătorului administrativ al „Asociaţiei".

N-a fost rezolvată problema cu privire la sediul organelor ei de conducere.

In cadrul şedinţei din 4 octombrie n-au fost adoptate decît două rezoluţii: despre structura „Asociaţiei" şi despre finanţele ei. Problema cu privire la finanţarea permanentă a „Asociaţiei" nu va fi rezolvată decît după ce Comitetul Executiv va elabora propuneri corespunzătoare care urmează să fie examinate de consiliul „Asociaţiei". In ce priveşte „problema navigaţiei" ea a fost transmisă „spre examinare" unui comitet special.

In cercurile ziariştilor se subliniază că divergenţele asupra problemelor organizatorice sînt expresia divergenţelor mai profunde dintre numeroase ţări.

In 24 de ore

ROMA. — La 5 octombrie a plecat în Iugoslavia delegaţia Partidului Comunist Italian condusă de Luigi Longo, secretar general adjunct al partidului.

BLACKPOOL. — La 5 octombrie s-a încheiat la Blackpool conferinţa anuală a Partidului laburist.

VIENA. — In Austria continuă de cinci zile greva generală a muncitorilor şi funcţionarilor de la fabricile de pîine, care a cuprins toate provinciile ţării. Greviştii cer majorarea salariilor.

PARIS. — După cum relatează ziarele pariziene, în regiunea Djebal-Amur (Algeria) au loc mari ciocniri armate între trupele franceze şi insurgenţii algerieni. Luptele din această regiune au început acum două zile. Comandamentul francez foloseşte în lupta împotriva insurgenţilor, aviaţia, unităţi de paraşutişti şi aşa-zisele „detaşamente de şoc". Ziarul „France-Soir" relatează că această luptă este cea mai importantă de la începutul operaţiunilor militare din Algeria.

PEKIN. — După cum se anunţă din Tokio, la 4 octombrie, populaţia oraşului Sunakava nu a permis să se desfăşoare în această regiune lucrările topografice legate de planurile extinderii bazei militare americane de la Taţikava. Cu toate că la Sunakava s-au trimis aproape 700 de poliţişti, topografii nu au putut să-şi înceapă lucrările. Locuitorii oraşului i-au obligat să părăsească regiunea în care urma să se extindă baza americană.

ULAN-BATOR. — Prezidiul Marelui Hural Popular al Republicii Populare Mongole a decorat cu ordinul „Steaua polară" pe decanul de Cantebury, Hewlett Johnson, membru al Consiliului Mondial al Păcii, pentru merite deosebite pe linia menţinerii păcii şi întăririi prieteniei între popoare.

Mişcarea grevistă din Japonia ia amploare

TOKIO 5 (Agerpres). — Potrivit ştirilor sosite din Tokio, în Japonia ia amploare mişcarea grevistă. Muncitorii de la cele mai mari companii metalurgice din ţară continuă greva.

După cum anunţă agenţia Kiodo Ţusin, la 5 octombrie, 60.000 muncitori de la cele 4 mari companii metalurgice din Japonia — „Fudzi Seiteţu", „Nihon Kokan", „Sumitomo Kindzoku" şi „Kobe Soiko" — au declarat o grevă de 48 de ore cerind sporirea salariilor cu 2.500 ieni. Muncitorii companiei „Iavata Seiteţu" au hotărît să declare o grevă la 8 octombrie. Agenţia subliniază că în cazul cînd patronii vor respinge revendicările muncitorilor Federaţia naţională a sindicatelor muncitorilor din industria metalurgică va declara la 12 octombrie a treia grevă.

Prietenia popoarelor romîn şi mongol

După cum s-a aflat, în programul vizitelor de prietenie ale delegaţiei R.P.R. conduse de tov. Gh. Gheorghiu-Dej figurează şi vizita în R.P. Mongolă. Această vizită are o mare însemnătate pentru strîngerea continuă a legăturilor frăţeşti, de colaborare între poporul nostru şi poporul R.P. Mongole. Prietenia celor două popoare devine tot mai trainică, deoarece se întemeiază pe ţeluri comune — construirea socialismului, apărarea păcii în lumea întreagă — ţeluri care stau la baza legăturilor de prietenie a tuturor popoarelor din mare familie a ţărilor lagărului socialist.

Intre poporul romîn şi cel mongol s-a stabilit după cel de-al doilea război mondial o strînsă prietenie, care se reflectă, între altele, în sprijinul frăţesc reciproc şi în schimburile de delegaţii care au loc între ţările noastre. Tineretul nostru nu va uita niciodată spectacolele Ansamblului tineretului mongol care ne-a vizitat ţara cu prilejul Festivalului de la Bucureşti. De asemenea, sînt încă vii în memoria noastră spectacolele date de curînd în Romînia de Ansamblul armatei R.P. Mongole. Multe alte fapte dovedesc şi ele că între ţările noastre, atît de depărtate din punct de vedere geografic, se dezvoltă pe zi ce trece legături frăţeşti de nezdruncinat.

R.P. Mongolă a păşit pe drumul socialismului acum aproape 32 de ani. Sub influenţa Marii Revoluţii din Octombrie, în Mongolia asuprită de hani şi clerici au luat fiinţă încă prin 1918-1919 primele cercuri revoluţionare. Ele au fost unificate în 1920 de către un grup de revoluţionari marxişti în frunte cu Suhe-Bator şi Cioibalsan, care au pus bazele Partidului Popular Revoluţionar Mongol. Sub conducerea partidului în 1921 a izbucnit revoluţia populară care a alungat pe monarhi şi a instaurat republica. Trei ani mai tîrziu, la 26 noiembrie 1924, primul Mare Hural Popular al Mongoliei a consfinţit victoria revoluţiei şi a proclamat Republica Populară Mongolă.

Din acel an, poporul mongol a început o luptă aprigă, dar plină de succese pentru construirea unei vieţi fericite în ţara sa. N-a fost deloc uşor. Mongolia este o ţară cu o suprafaţă de 1.592.000 km.² (cam de trei ori cît Franţa), însă cu o populaţie mică — un milion de locuitori. Stăpînirea feudală a ţinut ţara în mizerie şi înapoiere. Bogăţia de bază a Mongoliei este din totdeauna creşterea vitelor. Cirezile uriaşe migrau prin stepe nemărginite urmate de familiile araţilor (crescătorilor de vite). Astăzi în R.P. Mongolă araţii s-au stabilizat. Ei au pornit cu avînt la dezvoltarea şeptelului de vite şi acum numărul animalelor e de trei ori mai mare ca înainte de revoluţie. Este demn de arătat că, în ceea ce priveşte numărul de vite ce revine fiecărui locuitor, R.P. Mongolă ocupă primul loc în lume.

Inainte de instaurarea puterii populare, agricultura era complect inexistentă în Mongolia. In zilele noastre însă, ţăranii mongoli dezvoltă o agricultură înfloritoare. In ultimii ani a crescut considerabil suprafaţa arabilă. Mai mult de 15.000 de gospodării săteşti sînt unite în aproape 250 de asociaţii de producţie. Ele sînt deservite de 60 de S.M.T.-uri înzestrate cu maşini moderne aduse din ţara vecină şi prietenă — U.R.S.S.

Tot cu ajutorul Uniunii Sovietice se dezvoltă în Mongolia şi industria. Dacă înainte, pe vremea hanilor, pe tot teritoriul imens al Mongoliei nu exista nici măcar o făbricuţă, astăzi îşi înalţă coşurile fumegînde spre cer marele combinat industrial „Cioibalsan", combinatul alimentar „I. V. Stalin", uzina electrică de la Ulan Bator, numeroase fabrici de ulei, de săpun, de unt, de prelucrarea lînei. A luat fiinţă o însemnată industrie extractivă. Numai minele de la Nalaih dau ţării anual peste 500.000 tone de cărbune. Astfel greutatea specifică a producţiei industriale a ajuns să depăşească 50 la sută din greutatea specifică a economiei ţării.

Toate acestea au dus la o remarcabilă creştere a nivelului de trai al populaţiei. Salariul real s-a ridicat din 1947 pînă în 1955 cu 40 la sută. S-au făcut apoi paşi uriaşi pe drumul dezvoltării culturii. Mongolia, ţara care acum trei decenii avea doar un singur ştiutor de carte la o sută de locuitori, a lichidat aproape complect analfabetismul. In fiecare oraş şi sat se găsesc şcoli elementare, în centrele mai mari — şcoli medii, iar la Ulan Bator porţile unei universităţi şi unui institut pedagogic sînt larg deschise fiilor araţilor setoşi de învăţătură.

Poporul mongol luptă pentru a păşi înainte pe drumul luminos al socialismului, pentru realizarea cu succes a celui de-al doilea plan cincinal, care se va desăvîrşi la sfîrşitul anului viitor.

...O zicală izvorîtă din înţelepciunea poporului mongol spune: „Omul care are mulţi prieteni, este mare ca stepa; omul care n-are prieteni, este mic ca palma". Poporul Mongoliei are nenumăraţi prieteni devotaţi în ţările care merg alături de el pe drumul socialismului. Poporul romîn este un sincer prieten al poporului frate mongol, un prieten cu care păşeşte alături, umăr la umăr, spre acelaşi ţel luminos. Vizita pe care delegaţia R.P.R. o face în Mongolia va duce desigur la întărirea pe mai departe a legăturilor frăţeşti dintre popoarele noastre.

DICŢIONAR EXTERN

Consiliul de Securitate

Consiliul de Securitate al Organizaţiei Naţiunilor Unite a început ieri discutarea demersurilor făcute de Egipt, Anglia şi Franţa în problema Canalului de Suez.

Consiliul de Securitate funcţionează în cadrul Organizaţiei Naţiunilor Unite. Potrivit Cartei, în care sînt expuse principiile de bază ale O.N.U., Consiliul de Securitate este cel mai important organism care are menirea „să apere pacea în lume".

Din schema pe care o prezentăm mai jos se poate vedea că Consiliul de Securitate este subordonat direct Adunării Generale a O.N.U. — forul suprem al Organizaţiei Naţiunilor Unite. Pentru a-şi îndeplini funcţiunile sale, Consiliul de Securitate este compus din cinci membri permanenţi şi şase membri nepermanenţi aleşi de către Adunarea Generală. Membri permanenţi ai Consiliului de Securitate sînt reprezentanţii marilor puteri şi anume ai Statelor Unite, Franţei, Regatului Unit, Uniunii Sovietice şi Chinei. Din păcate pînă în prezent Organizaţia Naţiunilor Unite nu a putut soluţiona problema reprezentării R.P. Chineze în Consiliul de Securitate al O.N.U. şi locul de drept al ei este ocupat de reprezentantul ciankaişist.

Ceilalţi şase membri nepermanenţi sînt aleşi de Adunarea Generală; trei pe timp de un an şi trei pe o perioadă de doi ani. Fiind răspunzător pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale, Consiliul de Securitate funcţionează în mod permanent pentru a putea acţiona cu eficacitate atunci cînd i se supune o problemă internaţională spre soluţionare.

Potrivit sistemului de funcţionare, Consiliul de Securitate are un preşedinte care conduce lucrările. Preşedinţia Consiliului de Securitate este asigurată prin rotaţie, în fiecare lună la preşedinţie succedîndu-se reprezentantul uneia din cele 11 ţări membre. De exemplu, în luna septembrie a.c. preşedinţia Consiliului de Securitate a fost asigurată de reprezentantul Cubei. In luna în curs, preşedinte al Consiliului de Securitate este reprezentantul Franţei.

In conformitate cu Carta O.N.U., Consiliul de Securitate trebuie să acţioneze conform principiilor O.N.U. De aceea, în vederea promovării, stabilirii şi menţinerii păcii şi securităţii internaţionale, Consiliul de Securitate studiază orice situaţie susceptibilă să ducă la conflicte internaţionale şi să provoace diferende;

— întreprinde anchete asupra oricărui diferend de ordin internaţional;

— încurajează reglementarea paşnică a diferendelor;

— ia măsuri cu scopul de a opri orice agresiune şi de a restabili pacea;

— elaborează planuri tinzînd la reglementarea problemelor armamentelor.

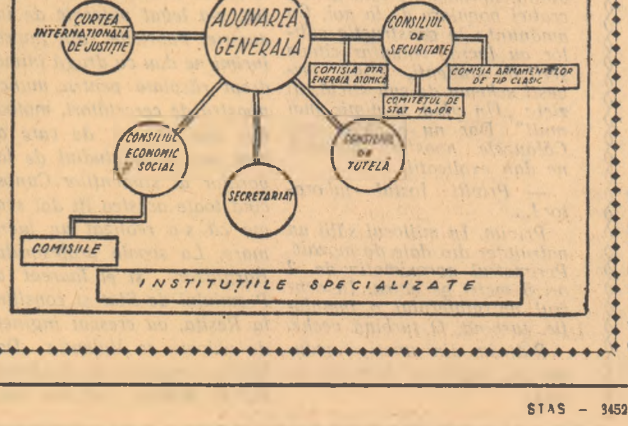
In cazul cînd necesităţile o cer, Consiliul de Securitate poate să recomande membrilor O.N.U. să rupă toate legăturile cu o ţară care ameninţă pacea sau comite o agresiune; de asemenea el poate să decreteze începerea unei acţiuni militare împotriva oricărui agresor.

Ca organe ajutătoare, Consiliul de Securitate are o comisie a armamentelor de tip clasic, care are drept scop să reglementeze şi să facă propuneri în vederea reducerii armamentelor şi forţelor armate. Totodată trebuie precizat că problemele privind energia atomică sînt excluse din competenţa sa, pentru aceasta pe lîngă O.N.U. funcţionînd Comisia pentru energia atomică. Cu toate acestea, Consiliul de Securitate primeşte rapoartele Comisiei pentru energia atomică, dîndu-şi avizul în legătură cu problemele discutate. Tot pe lîngă Consiliul de Securitate funcţionează şi un Comitet de stat major, din care fac parte şi reprezentanţii unor state membre ale O.N.U.

In ce priveşte sistemul de funcţionare al Consiliului de Securitate, el ţine şedinţe periodice sau poate fi convocat în sesiuni extraordinare atunci cînd este sezisat de cererea vreunui stat. La şedinţele Consiliului de Securitate pot participa şi reprezentanţii ţărilor care nu sînt membre ai acestui organism, sau chiar dacă nu sînt membre ale O.N.U., dar cu condiţia să fie parte în litigiu. Astfel, este cazul Egiptului, care deşi nu face parte din Consiliul de Securitate, asistă la lucrările lui, prin intermediul ministrului său al Afacerilor Externe. Trebuie precizat că ţările nemembre ale Consiliului de Securitate dar care participă la lucrările lui, nu se bucură de drept de vot.

Cu privire la dreptul de vot al membrilor Consiliului de Securitate, trebuie să arătăm că orice hotărîre a Consiliului nu este valabilă decît cu votul a şapte membri, inclusiv votul celor cinci membri permanenţi. Cînd reprezentantul uneia din marile puteri votează contra, atunci înseamnă că el şi-a exercitat dreptul de veto, hotărîrile ne mai avînd nici o valabilitate. Dreptul de veto este acordat numai marilor puteri.

Dat fiind importanţa Consiliului de Securitate ca organism internaţional pentru apărarea păcii în lume, lucrările sale sînt întotdeauna urmărite cu viu interes de către opinia publică mondială.

Sport

Întîlnire cu juniorii întorşi de la turneul de tenis de masă din Paris

In vizită, la redacţie

Recent a avut loc la redacţia ziarului nostru o întîlnire cu lotul juniorilor de tenis de masă care a participat la campionatele europene de tenis de masă, la Paris. După cum se ştie, cu acest prilej, tinerii noştri reprezentanţi au reuşit să cîştige 4 din cele 5 titluri puse în joc.

Pentru a informa mai amănunţit despre cele discutate cu acest prilej, redacţia publică fragmente din stenograma discuţiei.

REDACŢIA: *In primul rînd ar fi bine să ne spuneţi cîteva lucruri despre felul cum au fost organizate aceste campionate?*

Tov. PAUL GEORGESCU conducătorul lotului: *Aceste campionate au fost organizate de Federaţia mondială de tenis de masă, în colaborare cu F.S.G.T., F.M.T.D. şi Federaţia franceză de specialitate. A fost un campionat european de juniori, oficial, spre deosebire de primele campionate, din martie, care nu au fost oficiale.*

In general campionatele s-au bucurat de atenţie din partea publicului francez.

La aceste campionate au participat tineri sportivi din R. Cehoslovacă, Anglia, Ţara Galilor, Olanda, Franţa, Germania occidentală şi ţara noastră.

Din partea organizatorilor am primit un mare sprijin.

In afară de jocuri, după cum este şi firesc în program am avut vizitarea Parisului. Ni s-a pus la dispoziţie un autocar şi un ghid special. Impreună cu ceilalţi participanţi am vizitat principalele monumente de artă ale Parisului.

Sportivii au fost invitaţi la teatrul de mimică, pe care l-au admirat deosebit de mult. In ceea ce priveşte comportarea tinerilor noştri, ea a fost foarte bună, atît ca joc cît şi prin comportarea generală.

REDACŢIA: *Ce legături de prietenie aţi legat?*

Tov. BARASCH: *In zilele de joc, atunci cînd eu nu am jucat, am discutat mult cu celelalte participante străine. De exemplu m-am împrietenit cu Erika Koch. Fiind eleve am discutat despre şcoală. M-a întrebat la ce şcoală învăţ, ce materii se predau. Erika mi-a vorbit despre materiile care se învaţă la şcoala ei. M-am împrietenit şi cu cele două cehoslovace: cu Fruhova şi Svarţova. Ele mi-au povestit despre frumoasa Pragă. Am făcut şi schimb de fotografii.*

Tov. COBIRZAN *a vorbit despre relaţiile prieteneşti pe care le-a avut cu olandezul d'Haens Victor, din Amsterdam:*

„Am avut ocazia să joc cu el şi în semi-finale. Mi-a plăcut mult stilul său de joc şi atitudinea lui după joc. Era un tip foarte vesel şi plăcut".

Tov. BARASCH: *Eu aş vrea să relatez despre o încercare murdară din partea unui transfug. Eram în sala de joc, în loja rezervată ţării noastre. Tocmai scriam o ilustrată pentru acasă. Deodată a apărut un individ. Vorbea romîneşte. I-am răspuns corect.*

In toiul discuţiei a avut neruşinarea să mă întrebe dacă nu vreau să rămîn la Paris. I-am spus să-şi vadă de drum. Lepădătura a plecat imediat.

Tov. PANETH antrenorul lotului: *Socotesc că este important să arăt că succesele tinerilor noştri sînt cu atît mai valoroase cu cît au fost obţinute departe de ţară.*

Totodată trebuie să arăt că cele mai bune performanţe au fost acelea ale Golopenţei şi a lui Cobîrzan, tineri între 15 şi 16 ani. In ceea ce priveşte nivelul tehnic trebuie să arăt că jucătorii au dat un randament foarte bun.

Am stat de vorbă cu Victor Barna, care a fost de 16 ori campion mondial. El a participat ca observator din partea Federaţiei engleze. Un amănunt personal: Cu Barna, am jucat împreună, ca adversari, în 1936. După un schimb de păreri am ajuns la unele concluzii. El ne-a arătat cîteva deficienţe. Am vorbit despre metodele de antrenament ale echipelor noastre.

I-a plăcut foarte mult jocul prestat de Cobîrzan şi Golopenţa şi a declarat că ei au mari perspective. A spus că Golopenţa şi Cobîrzan au posibilităţi să devină şi campioni mondiali. Pentru aceasta însă, trebuie să muncească foarte mult, să participe la cît mai multe întîlniri internaţionale. A admirat şi jocul lui Iscovici şi al Marianei Barasch.

Tov. GEORGESCU: *Vreau să mai amintesc un lucru. La închiderea jocurilor, reprezentanta F.M.T.D., Morcova, a rostit o cuvîntare. Ea a venit special la Paris pentru aceste jocuri. Morcova a ţinut să-i felicite pe sportivii noştri pentru rezultatele lor deosebite.*

Tov. GOLOPENŢA: *Aş vrea şi eu să spun ceva. Am fost foarte bucuroasă că am cîştigat două titluri internaţionale, la simplu cît şi la dublu fete. Vreau să adaug că am să muncesc mult, pentru a juca din ce în ce mai bine.*

Tov. ISCOVICI: *Mie mi-a plăcut tot ce am văzut. Ţin să mulţumesc tov. Paneth, antrenorul nostru, care ne-a dat sfaturi bune şi ne-a ajutat mult în timpul concursului.*

REDACŢIA: *Ar fi interesant de aflat cum aveţi de gînd să vă pregătiţi, în continuare.*

Tov. PANETH: *Pe viitor noi trebuie să ne ocupăm şi mai intens pentru ridicarea măestriei noastre.*

Tinerii noştri campioni vor trebui să urmeze antrenamente individuale, foarte bine studiate pentru fiecare om în parte. Atunci cînd are loc un meci internaţional, trebuie să fie băgaţi şi juniori printre participanţi. Dorim să obţinem dintre juniori, al patrulea jucător pentru lotul nostru.

In încheiere tov. Paneth a expus un vast program de lucru cu juniorii noştri.

Campionatele internaţionale de tir ale R.P.R.

Campionatele internaţionale de tir ale R.P.R. au continuat vineri la poligonul Tunari cu desfăşurarea primelor două poziţii — culcat şi genunchi — ale probei de armă liberă calibru redus (3x40 focuri).

La poziţia „culcat", concurenţii B. Pereberin (U.R.S.S.) şi S. Krebs (R.P. Ungară), clasaţi pe primele două locuri, au totalizat 400 puncte, egalînd recordul mondial. In continuare s-au clasat M. Itkis (U.R.S.S.) şi Iosif Sîrbu (R.P.R.) cu cîte 399 puncte precum şi un grup de alţi 8 trăgători printre care Lia Sîrbu (R.P.R.), Borisov (U.R.S.S.), Biava (Italia), Vrbnic (Iugoslavia) cu cîte 398 puncte fiecare.

La poziţia „genunchi" locul întîi a fost ocupat de recordmanul mondial Ole Jensen (Danemarca) cu 394 puncte.

Cu un număr egal de puncte s-a clasat pe locul doi trăgătorul sovietic Pereberin, fiind urmat de Itkis (U.R.S.S.) cu 393 puncte, I. Sîrbu (R.P.R.) — 393 puncte; V. Borisov (U.R.S.S.) 392 puncte şi J. Vrbnic (Iugoslavia) 392 puncte.

Astăzi concursul continuă cu desfăşurarea ultimei poziţii „în picioare" a acestei probe şi prima manşă la pistol viteză.

In curînd: Baletul coreean „Ţoi Sîn hi"

Pe la mijlocul lui octombrie va sosi în Capitală, venind din R.P. Ungară — unde întreprinde un turneu, Baletul Studioului de Stat „Ţoi Sîn hi" din R.P.D. Coreeană.

Ansamblul coreean de balet, format din 100 de persoane are în frunte pe renumita balerină Ţoi Sîn hi, artistă a poporului din R.P.D. Coreeană, şi An Sen hi, fiica balerinei Ţoi Sîn hi.

Sosirea la Bucureşti a misiunii diplomatice a Republicii Democrate Vietnam

La 5 octombrie 1956, au sosit la Bucureşti membrii misiunii diplomatice a Republicii Democrate Vietnam, în frunte cu însărcinatul cu afaceri ad-interim, Fan Van Su, consilier de Ambasadă.

La sosirea în Gara de Nord, membrii Ambasadei Republicii Democrate Vietnam au fost salutaţi de reprezentanţi ai Protocolului Ministerului Afacerilor Externe.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 7.60.10. Secţia scrisori. Tel. 7.66.91. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

STAS — 3452 — 52